

amantul anonim

de Ion Minulescu

EDITURA „RAMURI” CRAIOVA

ION MINULESCU

AMANTUL ANONIM

«RAMURI»
CRAIOVA.

859.11-2

565969/

565.969

Biblioteca Județeană
— CLUJ —

IA
1995

D-na MARIOARA VOICULESCU

In rolul Actriței care joacă pe Dona Sol.

PERSONAJELE:

NECUNOSUTUL care se dă drept Don Juan	35 ani
ACTORUL care joacă pe Don Juan	50 »
DIRECTORUL TEATRULUI	60 »
UN BANCHER	60 »
UN CRITIC DRAMATIC.	35 »
UN AUTOR DRAMATIC	35 »
REGISORUL	50 »
UN CLIENT BĂTRÂN.	60 »
UN CLIENT TÂNĂR	25 »
UN ACTOR TÂNĂR	25 »
UN POMPIER	40 »
UN PORTAR DE HOTEL	50 »
UN CHELNER.	30 »
ACTRIȚA care joacă pe Dona Sol	30 »
O DOAMNĂ ELEGANTĂ	30 »
GARDEROBIERA	40 »
O BONĂ	25 »

AMANTUL ANONIM

Actul I

ACTUL I.

Decorul reprezintă cabina unei actrițe, într'un teatru oare-care. Toaletă cu oglindă triplă. O sofa acoperită de covoare și stofe multicolore. Un fotel confortabil. În fața toaletei, un scaun de stil din rechizita teatrului. Un cuier cu diferite toalete feminine, moderne și de epocă. Un părăvan, ceva mai înalt ca statura unui om, ascunde spălătorul. Pe ziduri, reclame teatrale și fotografii de actori și actrițe.

Cortina se ridică în aplauzele și strigătele de «bravo» care vin din fundul scenei. În aceeași clipă, garderobiera intră în scenă, urmată de pompierul de serviciu, care insistă să fie ascultat.

SCENA I.

Garderobiera, – Pompierul.

Gard. (aferată) Ia lasă-mă'n pace, c'astă seară nu-mi arde de fleacuri... D-ta n'auzi ce e'n sală?... Se dărâamă lojile de atâtea aplauze...

Pomp. (nedumerit) Că parcă aseară n'a fost la fel?...

Gard. (enervată) Aseară?... Așa a fost aseară? Aseară n'a aplaudat decât claca dela galerie...

- Pomp.** (și mai nedumerit) Și-astă seară de ce aplaudă toată lumea?
- Gard.** (explicativ) Auzi vorbă!... Fiindcă-i place piesa... Asta-i piesă de succes...
- Pomp.** (edificat) Că bine zici!... Astăseară se joacă altă piesă...
- Gard.** (satisfăcută) Și'ncă ce piesă!... Cu asta știi c'a dat lovitura, Domnul Director (deretecă prin cabină).
- Pomp.** Brava lui!... (apoi curios) Dar piesei de astăseară cum i-o zice?...
- Gard.** (plictisită) Aoleo!... Nici atâta lucru nu știi?...
- Pomp.** (scuzându-se) Nu, că venii târziu... N'a-vusei timp să-mi arunc nici ochii pe afiș...
- Gard.** (gravă) «Don Juan».
- Pomp.** (holbând ochii) Don Juan?
- Gard.** (confirmând) Don Juan... Ce? Nu l'ai văzut?
- Pomp.** (cu oarecare neîncredere) Care? Ala cu mustăți și barbișon?...
- Gard.** (cu admirație) Strajnic bărbat... Nu?... Toate femeile mor după el.
- Pomp.** (fără pic de entuziasm) Ba să-ți spun drept... Mie nu mi-a plăcut de loc... Dar femeile așa sunt... N'ai ce să le faci... Nu se uită niciodată la cine trebuie...

- Gard.** (în bătaie de joc) Ba ai vrea să se uite la d-ta! Of!... Că și ar avea ce să vadă...
- Pomp.** (mâhnit) Imi pare rău că vorbești așa... Eu te credeam altfel...
- Gard.** (plictisită) Ia mai bine cară-te de-aici, că vin artiștii și dau peste noi... Ce? Vrei să prindă de veste, domnul Director? Eu sunt femeie cinstită... De mine nu s'a auzit vorbindu-se ca de altele. (se aud pași prin coridor) Psss!... Auzii-i că tocmai vin... Pleacă... Pleacă mai repede... (Pompierul vrea să iasă pe dreapta. Ea îl apucă de guler pe la spate și-l împinge spre stânga) Nu p'acolo că te'tâlnești cu ei drept în față. Ia-o pe aici... (Pompierul se face nevăzut, în timp ce de pe coridor apare din sens invers actrița îmbrăcată în costumul epocii Filip IV (Velasquez) însoțită de autor și critic, îmbrăcați în smock și de doi oameni de serviciu care aduc două coșuri mari de flori pe care le depun în cabină și apoi es).

SCENA II.

Garderobiera. – Actrița. – Autorul. – Criticul.

- Autor.** (aplaudând) Bravo!... Bravo Marioaro!... Bravo!...
- Gard.** (se repede și-i sărută poalele rochiei) Of,

of, of! Mâncate-ar maica, dulceață de trandafiri... că bine-ai mai fost!...

Critic

(entusiast) Ai fost divină... divină, nu altceva...

Actrița

(emoționată, abia respiră) Vă mulțumesc dragii mei... Vă mulțumesc... Ah!... dacă-ați știți voi, ce fericită sunt astăseară... In sfârșit!... Iată-mă și în rolul pe care-l visez de-atâția ani... Și-asta numai grație vouă... Hai, hai!... Veniți să vă sărut... (sărută mai întâi pe autor, apoi pe critic).

Critic

(după prima sărtare) A, nu... Pe mine, te rog să mă săruți de două ori, fiindcă semnalul aplauzelor, eu l'am dat...

Autor

(intervine gelos) Și eu, nu?... Numai tu?...

Actrița

(impăciuitoare) Ba și tu, și el... Amândoi la fel... Aveți dreptate... Dacă nu erați voi să-mi dați curaj, nu știu zău, ce-ași fi făcut astăseară...

Autor

(grațios) Ce-ai făcut și până acum... Când ai talent... ai și curaj!...

Critic

(complectând) Și când ai curaj... ai și noroc!...

Gard.

(intervenind) Și'ncă ce noroc!... De câte ori îi dau în cărți, nu-i cade decât vorbe bune la drum de seară...

Ba astă seară i-a căzut și un crai de tobă cu temei...

Critic (grăbit) Brava!... Ala sunt eu!...
Autor (protestând) Ei, ași!... Tu ești de pică...
 Crai de tobă sunt eu...

Actrița (impăciuitoare) Ia nu vă mai certăți degeaba, că voi nu sunteți nici unul cu temei... Voi sunteți așa... numai cu vorbe bune... De altfel, pentru asta vă și iubesc eu... fiindcă de câte-o vorbă bună, ai totdeauna nevoie... chiar când ai talent...

Critic (prețios) Eu cel puțin, știu că mi-am făcut datoria... Am spus-o dela repetiția generală... Asta o să fie cel mai mare succes al tău... cea mai formidabilă creație din stagiunea actuală.

Actrița (încântată) Ce-ar fi să fie chiar așa!...
Autor (tăind efectul) Păcat numai că piesa, nu este cine știe ce mare lucru... Hm!... O melodramă învechită...

Actrița (impresionată) Cum? Vorbești serios?...
 Ție nu ți-a plăcut piesa?

Autor (dificil) Mie? De loc... Mie, mi-ai plăcut tu... Dar piesa... Ce? Asta e piesă? Asta-i Don Juan? Tot actul nu face decât să-și mângâie barbișonul...

- Actrița** (încântată de critică) Asta... cam așa e!... (către critic) Are dreptate... Nu?
- Critic** (doctoral) Fiindcă la drept vorbind, așa și trebuie să fie!... Don Juan nu este un personaj propriu zis... Prea ar fi ridicol să fie chiar așa... E ceva fictiv... Nu există...
- Actrița** (nedumerită) Cine? Don Juan?
- Critic** (accentuând) Bine înțeles... Don Juan nu e decât o simplă obsesie... Marea voastră obsesie, a sexului slab...
- Actrița** (protestând) Dar, nu e adevărat... Don Juan a existat!... Ce? N'am citit eu?... S'a născut la Sevilla...
- Critic** (ironic) Eh! Că parcă i-ai văzut tu actul de naștere! Astea sunt povești dragă Marioaro... Invenții spaniole... Chestie de imaginație populară.
- Actrița** (disperată) Atunci nu există nici iubire...
- Critic** (doctoral) Ce-are a face una cu alta?... Ba nu, zău!... Te credeam femeie inteligentă... Înțeleg să iubești pe cineva, când știi pentru ce-l iubești... Dar să-l iubești așa... numai fiindcă pretinde că e Don Juan... Nu vezi, c'asta e curat caraghioslâc?...
- Autor** (complectând) Mai ales când ai ghinionul să cazi și pe un Don Juan ca

ăl de astă seară (cu milă) Bietul maestru!... Așa Don Juan, să-i plângi de milă... nu altceva...

Actrița (plăcut impresionată) Aveți dreptate... Dar dacă nu există altul?... Cu cine vreți să joci?... Asta e singurul nostru Don Juan... Dați-mi voi un alt partener mai bun și vă mai sărut odată...

Autor (persiflând-o) Las'că tu n'ai nevoie de parteneri de scenă!... Ție-ți trebuie parteneri de stal... d'aștia cu coșurile de flori. (arată florile)

Actrița (veselă) Că bine zici!... Ia vedeți cine or mai fi și ăștia?...

Gard. (grăbită și misterios) Unul din ei, am mirosit eu... Trebuie să fie craiul de tobă cu temei... (garderobiera ese)

Critic (îndreptându-se spre coșuri) Probabil... Tot vre-un îmbogățit de război și ăsta!... Tu nu vezi?... Florile astea costă mii de lei...

Autor (confirmând) Ba bine că nu... Iată pe ce se duc banii'n țara românească... pe flori... Cu banii ăștia, în doi, trei ani de zile, s'ar mai construi la București un teatru nou pentru autorii originali...

Actrița (protestând) Ia taci din gură că nouă nu ne trebuie teatre... Ne trebuie pu-

blic... Teatre avem, slavă Domnului destule... Dar ce folos?... Toate's goale... Voi nu vedeți?... Publicul nu mai vine decât cu bilete de favoare... (între timp, criticul a scos fără să fie observat, cartea de vizită de pe un coș cu flori și a'nlocuit-o cu a lui)

SCENA III.

Aceiași. — Directorul.

Director (intră aferat, adresându-se direct artistei) Eh!... Așa e că m'am ținut de cuvânt?... Ți-am spus eu să ai încredere în mine, că tot eu am să te fac celebră?... Încă un succes ca ăsta și treci frontiera fără pașaport (către cei doi) Ce ziceți Domnilor?... Ați văzut ce-am făcut din ea?...

Autor (insinuant) Norocul d-tale... că fără ea nu știu zău ce-ai fi făcut d-ta astă seară?

Director (vexat) Ei brava!... Că eu de patru zeci de ani, de când fac teatru, tot pe ea am avut-o?

Autor (ironic) Nu... dar nici piesele pe care le-ai jucat nu cred să fi fost toate ca asta!...

Director (îngrijorat) Cum? Adică asta-i piesă proastă?

- Autor** (cu scârbă) Și 'ncă cum? Proastă... Proastă de tot...
- Director** (către critic) Cum Domnule?... Don Juan... o piesă celebră...
- Critic** (dificil) Celebră!... Vorba vine... Joacă-o numai în alte condiții și-ai să vezi cât e de celebră... Cade cu siguranță...
- Director** (plouat) Cade! Cade... Cum să nu cadă!... Dacă așa ați hotărât d-voastră... Shakespere să fie și tot cade... Cade la sigur...
- Critic** (autoritar) Ei, lasă, lasă pe Shakespere... Nu-i mai plânge de milă, c'avem noi grije de el... D-ta îngrijește-te mai bine de bieții artiști...
- Actrița** (intervenind) Adevărat... Cu lefurile d-tale moare omul de foame...
- Director** (ironic) Mai ales tu... Nu vezi cum ai slăbit?... Plesnește costumul pe tine... (actrița face un gest de protestare).
- Autor** (intervenind) Totuși, o mică gratificație... Știi, așa ceva n'ar strica...
- Director** (amărât) Cum se cunoaște că nu e piesa d-tale!... Ia să fi fost d-ta autorul, tot așa ai fi vorbit? Gratificații pentru artiști mi-ai fi cerut... sau tantieme pentru d-ta?
- Autor** (vexat) Eu Domnule?..., Imi pare rău... Se vede că nu mă cunoști!... Eu n'am

să cer niciodată tantieme... Am să le cedez artiștilor...

Actrița

(exclamând) Brava!... Așa autor zic și eu!...

Critic

(cu răutate) Cum îți vine să crezi așa ceva?... Asta e în stare să ceară tantieme și pentru zilele de repetiții... (humor general)

SCENA IV.

Aceiași. – Actorul.

Actorul

(intră furtunos îmbrăcat în costumul epocii Filip IV, negru și cu «lâna de aur» la gât legată de o panglică roșie, poartă mustăți și barbișon și vorbește privind peste capetele celorlalți) Eh!... Așa e c'am avut drep-tate?... Mai zi ceva dacă-ți dă mâna...

Actrița

(grăbită, cu admirație falsă) Admirabil, dragă măestre... Ai fost admirabil... Tocmai de d-ta vorbeam adineaori... Toată lumea e de acord...

Actorul

(continuă pe ton teatral, adresându-se actriței) Ți-am spus eu că tot efectul scenei finale, este poziția protagoniștilor în fața publicului?... (către ceilalți) Ascultați domnilor, miza în scenă, corectată de mine în ultimul moment (explică cu gesturi teatrale) Eu... Don

Juan... cât mai aproape de rampă. Lucru de altfel natural fiindcă rolul titular, sunt eu... adică Don Juan... nu ea... Dona Sol (arată pe actrița) Ea însă, ca rol secundar imediat după mine, se poate plasa unde crede de cuviință... La dreapta sau la stânga mea, n'are nici o importanță... dar bine înțeles, ceva mai la spate (actriței) Dacă-ai fi venit pe aceeași linie cu mine (fluera a pustiu) Pfiu... Se ducea dracului tot efectul...

Actrița

(aprobându-l fals) Par'că eu nu mi-am dat seama?... Cum ai zis d-ta, așa am făcut și eu...

Actorul

(îngâmfat) Ei, domnilor!... Unde s'a mai văzut un asemenea Don Juan?...

Director

(intervenind grăbit și admirativ) Nicăeri!... Ai perfectă dreptate. Și doar eu am văzut și pe Keinz, și pe Mounet Souilly și pe Moisi.

Autorul

(care în timpul acesta repetase fără să fie observat gestul criticului cu cartea de vizită de pe celălalt coș cu flori) Degeaba... Degeaba!... Dacă n'ai văzut pe Don Juan adevărat, n'ai văzut nimic...

Actorul

(tresare vexat) Don Juan adevărat!... Care-i ăla? Ați putea să mi-l arătați și mie?

- Director** (intervenind) Ei brava!... Tocmai d-tale vrei să ți-l arătăm?... Parcă nu te-ei fi uitat în oglindă, astăseară!... Și încă ce Don Juan!... Fără nici un cusur... (actorul își mângâie barbișonul) Adevărat don Juan!...
- Actrița** (confirmă sgomotos și falșă) Așa e!... Domnul Director are dreptate... (către actor) Să ne trăești, dragă maestre... Să ne trăești... (criticul și autorul se strâmbă de răs în surdină).
- Actorul** (care i-a observat, vexat) Hm! da... Numai că domnii de colo... mi se pare că sunt de altă părere.
- Director** (grăbit) Ași! De unde... Toată lumea e de acord...
- Actrița** (complectând) Bine înțeles... Te mai îndoiești?... Așa Don Juan n'au văzut ei de când sunt... Ce? Crezi că nu le-am spus-o... E, he!... Mie nu mi-e frică de presă...
- Actorul** (acru și cu răutate) Cred și eu!... De ce să-ți fie frică?... Parcă presei noastre de jocul artiștilor îi arde... de jocul fustelor.
- Critic** (revoltat) O, o, o! dragă maestre... Ia seama c'ai început să cam încurci rolurile... Asta nu mai e Don Juan... E Don Quijotte...

Director (intervenind împăciuator) Dar pentru numele lui Dumnezeu!... Ce'nseamnă discuția asta?... Și'ncă tocmai acum?... În cursul spectacolului?... Dar bine Domnilor... ați uitat că mai avem două acte?

Actrița (moralistă) Sigur... Să vă fie rușine să-mi stricați dispoziția tocmai pentru actul al doilea... Ah! Scena de dragoste de pe malul Guadalquivirului. Doamne! Doamne!... Dacăși putea-o face cel puțin ca la repetiția generală...

Critic (asigurător) Nu-ți fie teamă, că dacă suntem noi în sală, succesul ți-e asigurat...

Actorul (revoltat) Și-al meu nu? Cum, adică?... Numai ea să aibă succes? Eu de ce să n'am?... Eu nu sunt actor mare?

Actrița (potolindu-l) Dar cine-ți spune că nu ești mare? Formidabil!... Parcă ei nu te-au văzut la repetiția generală?...

Actorul (mai potolit) E, he! domnii mei... Vă previu că Don Juan, nu și-a spus încă ultimul cuvânt...

Director (impăciuator) Dar bine'nțeles... Ce-a fost până acum? Un singur act... Nimica tot... Să vedeți ce are să fie de-acum încolo!... Zău așa... Amânați critica

după sfârșitul spectacolului că timp aveți, slavă domnului, destul... Ce-o să faceți toată noaptea la cafenea? Și afară de asta, cu ce-o să-mi umpleți ziarele toată săptămâna?... Cu Don Juan... Nu?...

Actrița (complectând) Sigur... Parcă-ar mai fi ceva nou la ordinea zilei?... Nimic...

Actorul (acru) Nu-ți fie teamă că dumnealor sunt în stare să mai inventeze ceva... D'aia sunt cafenele și ziare... Astea da... cafenelele și ziarele sunt ale d-voastră... N'am nimic de zis... Teatrul însă... Pardon... Teatrul este al nostru... numai al nostru... al artiștilor...

Director (împăciuitor) Eh! Al nostru... al d-lor... parcă nu e tot una? Nu suntem cu toți artiști? A cui poate fi o victorie ca asta?... A noastră, a tuturilor... Dv. mă cunoașteți... Nu că vreau să mă laud... Dar, de premiera lui Don Juan n'aveți ce zice... O să se vorbească de ea ca de victoria dela Austerlitz.

SCENA V.

Aceiași. – Bancherul.

Bancher (intră prinzând cu urechea ultima frază) A perfectă dreptate d-le Director. Așa victorie nu s'a mai văzut de pe vrei

mea lui Napoleon Bonaparte. Toată lumea se prosternă la picioarele 'nvingătorului (se prosternă în fața actriței).

Actorul (acru de gelozie) Numai d-ta te prosterni cu mâinile goale... Gogeamite bancherul...

Bancher (scoate din buzunar o cutie de bijuterii) Parcă d-ta pricepi când e mâna bancherului goală și când e plină!... (o oferă actriței) Eh! Ce zici de-așa ceva?... Îți place?... S'o porți sănătoasă... Nu-ți place? Atâta pagubă să ai d-ta în viață... Exact cu cât am cumpărat-o eu, o poți vinde și d-ta oricând (actrița a scos din cutie o gurmetă care face admirația celor de față, bancherul continuă vesel) E de aur și de platină și are douăsprezece rubine și douăzeci și patru de briliante... Dacă nu crezi, poți să le numeri...

Actrița (în culmea fericirii) Vai, dragă Cahană... Ești un inger...

Bancher (îngânfat) Știu... Ingerul tău păzitor.. Mi-ai mai spus-o și altă dată... De altfel, toate actrițele mari, trebuie să aibă câte un inger păzitor... Altminteri se curăță...

Director (către actor) Ce zici maestre?... Grozavă...

- Actorul** (acru) Bani aruncați pe fereastră...
Eu n'ași fi făcut prostia asta...
- Bancher** (ironic) Cred și eu!... De unde să ai d-ta atâtea parale?... Ce? Parcă dacă ești Don Juan, ești bancher?... Un lucru așa de preț, numai Cahană poate face cadou unei femei... Asta o știe tot Bucureștiul...

SCENA VI.

Aceiași. – Garderobiera.

- Gard.** (intră misterios, întinzând actriței o carte de vizită) Un domn!... Zice că-l cunoști d-ta. Te roagă să-l primești chiar acum...
- Actrița** (luând cartea) Da? Așa grăbit este? Și cine e domnul ăsta?
- Gard.** (pe șoptite) Eh! cine să fie? Craiul de tobă cu temei... Să mă bată Dumnezeu dacă n'o fi ăla...
- Actrița** (care a citit cartea) Și asta-i cartea lui de vizită? Cum? Așa-l chiamă?
- Gard.** (cu teamă) Apoi, nu e scris acolo cum îl chiamă?
- Actrița** (înțepată) Ia să mă lase'n pace... Nu vezi c'ăsta trebuie să fie nebun...
- Bancher** Tot ce se poate... Tu nu-ți dai seama?... Toți bărbații din sală au înebunit din cauza ta.

- Actrița** (plictisită) Să le fie de bine... Eu însă, am destule cunoștințe... Nu mai vreau să fac și altele (garderobierei) Roagă-l să mă erte că nu-l pot primi... N'am timp... Trebuie să-mi schimb costumul pentru actul al doilea... (rupe cartea în două).
- Bancher** (curios, o oprește) Ce faci?... Nu vrei să știm și noi cine e domnul ăsta?
- Actrița** (înțepată) Pardon! Nu știam că te interesează așa de mult... (ii întinde cele două bucăți din carte) Poftim...
- Bancher** (după ce apropie bucățile și citește) Ce'n-seamnă asta?... (le arată criticului și autorului) Cine poate fi tipul ăsta?...
- Critic** (care a cetit) Eh! nu, c'asta-i bună!... Vorbim de lup și lupul la poartă...
- Bancher** (furios) Ce lup?... Asta e lup?... E măgar... Așa obrăsnicie n'am văzut de când sunt.
- Critic** (liniștindu-l) Dar, de loc... E o simplă glumă... Și'ncă foarte reușită... Cine-a făcut-o, trebuie să fie un om de spirit... un om foarte inteligent...
- Autor** (care a citit și el cartea) Bineînțeles... Asta nu poate fi un om de rând... (garderobierei) Spune-i să intre... Să-l vedem și noi... Cine-o fi?...
- Bancher** (curios) Da, da, să poftescă... Nu vă

fie teamă, că eu dacă'l văd, vă spun numai decât cine este.

Actrița (opriind garderobiera) Nu, nu... Să nu intre nimeni în cabina mea... Cine vrea să-l cunoască n'are decât să iasă afară.

Bancher (revenind) Fie atunci așa cum zici tu... (garderobierei) Spune-i că regretăm, dar nu mai e nici un loc liber în cabină.

Director (cu autoritate) Spune-i că intrarea străinilor în cabinele artistelor, este strict interzisă... Scurt și cuprinzător...

Actorul (care nu citise încă cartea) Dar cine e domnul ăsta? N'ași putea să știu și eu cine este?

Autorul (istentativ) Omonimul j-d-tale...

Actorul (nedumerit) Cinee?

Critic (li întinde cartea) Don Juan!

Actorul (tresare furios) Cum? Care Don Juan?

Autorul (sentențios) Probabil, cel adevărat!... (În momentul acela ușa se deschide mai înainte ca garderobiera să pună mâna pe clanță și necunoscutul apare în prag).

SCENA VII.

Aceiași. – Necunoscutul.

Necunos. (îmbrăcat în frac cu o pelerină lungă dublată cu mătase violetă, păsește în scenă spre ui

mirea tuturor, producând oarecare răceală în atmosfera de caldă intimitate de până atunci. Cât timp stă în scenă necunoscutul nu-și schimbă locul și vorbește ca o statuie mecanică) Mă iertați că sunt nevoit să-mi deschid singur ușa. Nu sunt grăbit... Dar nici obișnuit să aștept, nu sunt... Probabil că nu bănuiați să fiu chiar eu... Altmintreli, nu m'ați fi ținut atâta timp afară.

Director (bălbâie emoționat) O, desigur... Vă rugăm să ne iertați... În primul moment însă, nu știam cu cine aveam onoare...

Necunos. (tăindu-i vorba) Aveți dreptate... E vina mea... Nu trebuia să mă anunț numai printr'o simplă carte de vizită.. Credeam însă că numele meu vă este destul de cunoscut...

Actorul (agresiv) Vreți să spuneți numele de pe cartea de vizită ?

Necunos. (grav) Chiar acela.

Actrița (care nu-și mai poate stăpâni emoția, exclamă adresându-se către critic și autor cu care face grup) Vai!... Ce tip de Don Juan!... Ia uitați-vă bine la el...

Necunos. (continue calm) E drept că ziarele n'au avut încă timp să vorbească de mine... N'am sosit însă în orașul D-voastră

decât de trei sferturi de oră... Abia am avut timp să-mi schimb costumul de voiaj ca să pot lua parte la spectacol.

Director (încântat) Foarte onorați de vizita d-v. Vă mulțumim pentru atenție...

Necunos. (tăindu-i vorba) Atenție?... Nu tocmai... Mai mult, o fatalitate... Lucrul acesta însă, n'o să-l pricepeți decât mai târziu, când o să fiți în măsură să știți mai bine ca azi, cine sunt... Deocamdată, vă rog să mă iertați dacă v'am deranjat. Nu știam însă că Dona Sol se găsește într'o companie așa de numeroasă. Trebuie să știți că n'am venit pentru d-voastră... Am venit pentru Dona Sol...

Actrița (tresărind) Pentru mine ?

Necunos. (scandând fraza) Pentru Dona Sol... Nu sunteți d-voastră Dona Sol?...

Actrița (emoționată) Ba, da... Astăseară, după cum vedeți, eu joc pe Dona Sol.

Necunos. (complectând) Asta înseamnă probabil, că-i perpetuați și existența... nu numai amintirea numelui...

Actrița (încurajată) Bine înțeles... Eu așa-mi joc toate rolurile.. Le joc trăindu-le, cum se spune în limbajul nostru teatral.

- Necunos.** (încruntat) Daaa?!... Și asta de câte ori? Odate? De zece? De-o sută de ori?...
- Actrița** (încurcată) Știu eu?... Depinde...
- Necunos.** (insistând) Depinde? de cine?
- Actrița** (naiv) De public... de succesul piesei...
- Necunos.** (ironic) Și de d-v nu?... Păcat... E un rol care vă prinde de minune... L'ați putea anima toată viața d-voastră...
- Actrița** (protestând) A, nu... Asta nu se poate... Cum? Toată viața mea, să nu joc decât pe Dona Sol?... Dar care actriță din lume se mărginește la un singur rol?... Ce contează în cariera unei actrițe? Rolurile pe care le joacă... Mulțimea și varietatea lor...
- Necunos.** (galant) Ertăți-mă, dar eu nu văd nevoia să fie prea multe și variate, fiindcă toate la un loc, nu fac propriu zis, decât acelaș rol... De altfel singurul rol care convine cu adevărat unei femei, mai ales când este și actriță.
- Actrița** (nedumerită) Dar pentru ce-mi spuneți tocmai mie lucrurile astea?
- Necunos.** (grav) Fiindcă d-voastră sunteți singura femeie căreia le pot spune... Mai ales astăseară... E o fatalitate... D-v. nu simțiți? Identitatea numelor

noastre, ne apropie fără voe unul de altul...

Actrița (încurcată și emoționată) Da... înțeleg... Ce spuneți d-voastră este foarte măgulitor pentru mine... Vă mulțumesc... Numai că... eu nu vă cunosc încă... Nici nu știu măcar cine sunteți. Dacă nu mă'nșel, astăseară, vă văd pentru prima oară în viață...

Necunos. (sentențios) Aveți dreptate Dona Sol... Așa mă văd pe mine toate femeile... O singură dată în viața lor... O singură dată, numai... și pentru prima și pentru ultima oară... În urmă, ori de câte ori, ar fi să mă mai vadă, li se pare că sunt un altul...

Actrița (în culmea nedumeririi) Dar cine sunteți d-v ?

Necunos. (oare cum mirat) Cum ? Nu știți încă ?... Don Juan !.. (actorul râde sgomotos. Rumoare generală).

Actrița (plăcut impresionată) Don Juan ? Chiar Don Juan ?...

Necunos. (calm și convingător) Dacă-așa mă chiami !... Și așa m'a chemat totdeauna... Eu nu mi-am schimbat numele ca alții... N'am avut niciodată nevoie să par altul decât cel care sunt...

- Actrița** (nedumerită, către critic și autor) Să fie oare adevărat?
- Critic** (După oarecare ezitare, mai mult în glumă) De! Știu și eu?... După chip... După vorbă... mai că'mi vine să cred și eu în existența lui Don Juan...
- Autorul** (categoric) În orice caz... Așa Don Juan, înțeleg și eu... (artistei) Uite, îl vezi?... Așa pertener îți trebuie ție...
- Actorul** (ofensat) A! dar asta e prea mult... D-v. faceți teatru'n teatru?... Vă ba-teți joc de artiștii profesioniști?...
- Director** (intervenind) Psss!... Maestre dragă, nu te enerva... Ai răbdare că-i punem noi cu botu pe labe... numai decât... (către Nec.) Im dați voe, domnul meu... Am putea cunoaște și noi părerea d-v. Don despre Juan?...
- Necunos.** (calm) Cea mai bună...
- Actorul** (încântat) A, a, a!... (salută pe necunoscut cu pălăria și apoi se adresează celorlalți) Luați notă domnilor...
- Necunos.** (continuând) Deși mă judec foarte aspru, după fiecare act al vieții mele, nu mi-am permis totuși niciodată ofensiva, să-mi găsesc cel mai mic cusur...
- Actorul** (izbucnește furios și deziluzionat) Dar nu e vorba de d-ta domnule... E vorba de mine...

Necunos. (cu indiferență) Ertăți-mă, dar persoana d-v. îmi este complet cunoscută... Cine sunteți d-v ?...

Actorul (din ce în ce mai furios) Cum, cine sunt ?... D-ta n'ai asistat la spectacol?... Nu m'ai văzut jucând ?... Ce-ai făcut tot timpul actului întâi ?... Ai dormit ?...

Necunos. (calm) Probabil... Dar numai cu un ochi... Ochiul cu care vă priveam pe d-v., (rumoare generală)

Actorul (explodând) A !... Dar asta e curată necuviință.

Director (intervenind) Maestre dragă... te rog... Fii calm... Nu te enerva... Menajează-ți vocea...

Actorul (continuă să vocifereze) A, nu... Pentru nimic în lume... Când e vorba de prestigiul meu artistic... mă iau de gât și cu Dumnezeu,.. Mie nu mi-e rușine să spun cine sunt, fiindcă eu sunt cineva... Nu sunt un necunoscut ca d-lui...

Director (impăcuitor) Dar bine înțeles... D-ta ești Don Juanul nostru !... Al nostru și al publicului care te-a aplaudat...

Actrița (complectând) Sigur... Șapte chemări la rampă... Ce Dumnezeu !... Nu-i destul ?...

- Actorul** (potolit) Ai auzit domnule cine sunt eu ?...
- Necunos.** (calm) Probabil... cineva trebuie să fiți și d-voastră... Mă'ndoesc însă, că ați putea fi vreodată acela care vă credeți...
- Actorul** (îngânfat) In or ce caz, mai mult ca d-ta, care n'o dovedești cu nimic...
- Necunos.** (ironic) Și d-v. cu ce-o dovedeți ?... Cu costumul pe care-l purtați ? O iluzie !... De altfel singura d-v. mângâere... Da, da... Nu sunteți decât un simplu manechin bărbătesc, îmbrăcat într'unul din vechile mele costume... Un costum demodat însă... Nu-l mai port de mult... de vre-o patru sute de ani....
- Director** (intervenind) A, nu... Dați-mi voe... Adevăratul costum al lui Don Juan, acesta este... Vă pot dovedi chiar cu documente autentice...
- Necunos.** (calm) Documente autentice ?... Nu există decât unul singur... Eu !...
- Director** (încurcat) Ertăți-mă domnule... Dar dacă așa este, de ce-ați mai venit la teatru ? Nu știați că se joacă Don Juan ? N'ați citit afișul ?...
- Necunos.** (calm) Tocmai pentru asta am și venit... Pentru că știam ce se joacă...

Don Juan a venit să prezinte omagiile sale Doney Sol...

Actrița (emoționată) Vă mulțumesc Don Juan... Vă mulțumesc... Sunteți foarte amabil cu mine... Vă spun drept... Nici nu m'ași fi așteptat... mai ales din partea unui necunoscut... De altfel, ori cine-ați fi, pentru mine, n'are nici o importanță... Un om simpatic, mi-e egal, or cine-ar fi el... Vedeti? Nu mă jenez să vă spun lucrul acesta de față cu toată lumea...

Necunos. (cu vocea caldă) Vă mulțumesc Dona Sol... Aceasta este cea mai frumoasă replică pe care ați dat-o lui Don Juan astă seară... Probabil fiindcă e pornită numai din inima d-v., Nu face parte din textul după care ați vorbit până mai adineaori...

Autorul (intervenind sgomotos) Apoi nu v'am spus eu? Asta e text?... Asta e piesă? Până acum Don Juan nici n'a existat...

Necunos. (intervenind) Pentru asta am și venit... Să vă dovedesc că exist (către grup) Cred că de data asta, mă recunoașteți...

Actorul (cu prestață umflată) Și'ncă cum!... Bine de tot... Numai că debutul d-tale în

cabina unei actrițe, cam lasă de dorit... Ași fi vrut să te văd pe scenă, alături de mine... Da, da... Am ghicit eu cine trebuie să fii d-ta... Vre-un actor de provincie... Ai venit la București să încerci marea cu degetul... Și astă seară, jucăm cum s'ar zice, amândoi acelaș rol... Ei, da... In cazul acesta, te'nțeleg... Ești orbit de gelozie... Nimic mai firesc... Dar cel puțin mărturisește... Ești actor?...

Necunos. (cu un surâs de ironie) De ce nu?... Dacă vă face plăcere... Un diletant la fel cu toată lumea... În viață, or ce om trebuie să fie câteodată și actor... mai ales Don Juan...

Actorul (fară să priceapă ironia) Ei, da... Te'nțeleg Numai că Don Juan, este un rol greu Domnule... foarte greu... Să crezi că nici eu nu m'ași fi încumetat să-l joc dacă n'ași fi avut experiența scenei... și mai ales, a vieții...

Necunos. (ironic) Păcat numai că nu le-ați putut păstra pe amândouă... Când ați câștigat-o pe cea dintâi, ați pierdut-o pe cea de a doua...

Actorul (înfumurat) De geaba... de geaba... D-ta nu pricepi lucrurile astea... Prea ești tânăr... Nu cred să poți duce până

la capăt, un rol titular ca ăsta... In figurație însă, nu zic... Se poate să fii foarte util...

Critic

(intervenind) Dar nu vezi, că nu e ce crezi d-ta, maestre dragă?... Domnul nu e actor. Nu poate fi numai dublura rolului d-tale de astăseară... E ceva mai mult... (necunoscutului) Probabil că d-v. sunteți publicist... Nu?... Ziarist... Reporter de fapte senzaționale...

Necunos.

(cu aceeași ironie) Reporter? Nu tocmai fiindcă n'ași avea ce să scriu... Pentru mine, nu există nimic senzațional... Tot ce se petrece pe lume, se petrece în mod firesc... Nu cunosc decât o singură excepție... Existența mea... Eu, recunosc, sunt și rămân vecinic singurul fapt cu adevărat senzațional din omenire.

Autorul

(intervenind) Eh! Atunci să știți că tot eu am ghicit... (către necunoscut) Pariez că noi suntem confrăți... Vreau să zic, autori dramatici... Mi se pare că amândoi umblăm la fel, după lovituri de teatru... Nu e-așa?

Necunos.

(cu aceeași ironie) Nu... Fiindcă eu le numesc altfel... Pentru mine, hotărâ-

- rile celui de sus, sunt ceva mai mult decât niște simple lovituri de teatru...
- Autorul** (încurcat) Ciudată concepție !... Asta e un nou gen de teatru... Nu ?
- Necunos.** (fîresc) Nu... E chiar origina teatrului pe care-l faceți d-voastră...
- Autorul** (curios) Sunt curios să știu ce ați mai scris până acum... Semnați cu numele d-v. adevărat, sau cu pseudonim ?...
- Necunos.** (fîresc) Cu nici unul, fiindcă eu nu știu să scriu... N'am scris niciodată...
- Autorul** (mirat) Cum se poate ?... E așa ușor !... Toată lumea scrie azi...
- Necunos.** (grav) Tocmai fiindcă scrie toată lumea... Și mai ales fiindcă toată lumea scrie numai despre mine...
- Autorul** (edificat) A ! Vă 'nțeleg... Sunteți contra moderniștilor...
- Necunos.** (sentențios) Nu... Dar de cât să zăpăcesc mintea femeilor cu existența atâtor eroi fictivi, prefer să le ofer realitatea propriei mele existențe... (rumoare generală).
- Bancher** (intervenind brusc) Ce ziceți domnilor ? Să fie chiar Don Juan adevărat ? (către actor) Ce zici maestre dragă ?... D-lui nu seamănă de loc cu d-ta...

- Actorul** (acru) Probabil fiindcă d-lui are mai mult tupeu decât talent...
- Bancher** (conciliant) Ba eu, să vă spun drept... Ce-o avea d-lui personal, mi-e perfect egal... Ași vrea să știu însă, ce-o avea cu noi...
- Director** (cu ton protocolar) Imi dați voe domnul meu... E drept că nu știm încă cine sunteți.. Dar fiindcă ne-ați făcut cinstea să veniți în mijlocul nostru, fiți bine venit... Ori cine ați fi, deocamdată n'are nici o importanță... Noi suntem oameni de teatru... Suntem obișnuiți cu tot felul de eșantilioane umane... Nu vreți să ne spuneți cine sunteți?... Treaba d-v... Păstrați-vă anonimatul cât o să credeți de cuviință... Un singur lucru însă, v'ași ruga și eu... Ca director al teatrului țin să am și eu părerea d-v. asupra spectacolului de astă seară... Cred că o victorie ca asta...
- Necunos.** (tăindu-i vorba) Regret, dar pe mine, victoriile d-v. teatrale nu mă interesează...
- Critic.** (intervenind) Și cu toate astea, e o victorie câștigată în numele d-v. Don Juan...
- Necunos.** (grav) Cu atât mai rău... N'am auto-

rizat pe nimeni să mă reprezinte acolo unde pot fi de față eu însu-mi...

Director (explicând) În viața de toate zilele, aveți dreptate... așa este... În teatru însă, e altceva... În teatru se interpretează numai textul autorului și atâta tot... Treaba lui cum își prezintă eroii... Nu-i cere nimeni acte de identitate...

Necunos. (grav) Și dacă actele astea, vi le-ași cere chiar eu, astăseară?

Director (încurcat) Ba nu, zău... Pentru asta ați venit?...

Necunos. (sentențios) Mai întâi, am venit să mă apăr...

Director (plictisit) Dar cine vă atacă Domnule?... Cine a spus ceva rău despre d-v?

Necunos. (calm) Toți... Toată lumea... Până chiar și Dona Sol...

Actrița (protestând) Eu?... Dar nu e adevărat.. Eu n'am spus nimic... Dar absolut nimic...

Necunos. (insinuant) Nici chiar pe scenă?

Actrița (apărându-se) Dar bine, dacă așa e textul?... Eu n'am adăogat nimic dela mine... Mă jur pe ce-am mai scump pe lume...

Director (intervenind) Dar ce-are aface persoana d-v. cu piesa noastră?... Duceți-vă

de cereți socoteală autorului... Ce-a-veți cu noi?

Necunos. (sentențios) Cu d-v. nimic... V'am mai spus-o. De altfel v'am cerut ertare că v'am deranjat... Nu știam însă că Dona Sol, se găsește într'o companie așa de numeroasă... V'am spus că n'am venit pentru d-v... Am venit pentru Dona Sol...

Actrița (emoționată) Dar eu nu sunt Dona Sol, Don Juan... Eu sunt Marioara Voiculescu!...*) Ce Dumnezeu... Se poate să nu mă cunoașteți?... Nu m'ați văzut jucând niciodată până azi?...

Necunos. (rece) Niciodată...

Actrița (deziluzionată) Dar bine toate rolurile de mare cochetă, numai eu le joc...

Necunos. (jenat) Felicitările mele... Pe mine însă nu mă interesează ce jucați... Ertați-mă... Dar pentru activitatea d-v. artistică, nu pot avea nici un fel de admirație... Nici măcar o simplă curiozitate...

Actrița (tristă) Vai, Don Juan!... Și eu care credeam c'ați venit pentru mine!...

Necunos. (explicativ) Pentru d-v. bine înțeles...

---

*) Pe scenă, în textul jucat, numele acesta se schimbă după numele actriței care interpretează pe Dona Sol.

Pentru femei însă, nu pentru artistă...
Eu sunt un om... nu sunt un rol...
Eu nu vreau să cunosc decât pe
Dona Sol cea adevărată... vreau să
zic, pe amanta lui Don Juan...

Actrița (rușinată) A, nu... Don Juan... Mă fa-
ceți să roșesc...

Direct. (supărat) Dar bine domnule... d-v. ne
insultați personalul artistic...

Bancher (revoltat) Vă dați seama de gravitatea
cuvintelor ce-ați adresat doamnei?...

Necunos. (grav și inperturbabil) Nu vă fie teamă...
Cuvintele mele, n'au jignit niciodată
o femeie... Cu atât mai mult o actriță
care văd că și cunoaște rolul admi-
rabil... De altfel, nu este un rol pe
care i l'am impus eu... Și l'a ales
singură... Eu nu-i spun decât ceea ce
fatal, numai eu singur, am dreptul
să-i spun, astă seară. (actriței) Fiindcă
toată viața, m'ai visat, m'ai căutat și
m'ai chemat, iată-mă!... Am venit...
Am venit să-ți dovedesc că exist...
că nu sunt o ficțiune... E drept... Sunt
omul pe care nu-l poți vedea decât
o singură dată în viață... Dar astă-
seară când îl vezi cu adevărat pentru
prima oară, ascultă-l fiindcă ce-ți

- spune el e ceva rar... ceva aproape imposibil... Îți spune că te iubește...
- Actrița** (emoționată) Pe mine? Cine mă iubește pe mine?...
- Necunos.** (grav) Don Juan...
- Actrița** (nedumerită) Nu, nu... Nu e adevărat... Nu cred... D-v. urmăriți probabil altceva. Ghicesc eu, ce... Dar, deocamdată nu vă pot spune...
- Necunos.** (ironic) Și de ce nu?... De data asta vorbiți cu mine... N'aveți nevoie de sufleur...
- Actrița** (rușinată) Vai, Don Juan... De ce sunteți așa de rău cu mine?...
- Necunos.** (grav) Fiindcă vreau să pun capăt falșei mele reputațiuni literare... Vreau să mă cunoașteți așa cum sunt cu adevărat...
- Actorul** (enervat) Dar d-ta n'ai de gând să sfârșești, domnule? Nu vezi că suntem ocupați? N'avem timp de caraghioslâcuri...
- Necunos.** (autoritar) Cu atât mai bine... Domnule Director, dați ordin să înceteze caraghioslâcul... Suspendați spectacolul..
- Autor** (izbugnind) Bravo! Are perfectă dreptate... Piesa asta e o prostie... Nu v'am spus eu?...
- Director** (furios) Dar bine domnule, d-v. parcă

nu sunteți în toate mințile!... Cu ce drept vă amestecați în rosturile noastre?... Cine v'a chemat aici? V'a adus cineva cu sila la teatru?... Dacă nu vă place, n'aveți decât să plecați...

Necunos. (calm) Cum?... Pentru asta credeți c'am venit ?

Director (revoltat) Dar la urma urmelor, treaba d-v. pentru ce ați venit... Pe noi nu ne interesează lucrul ăsta... Vedem însă că prezența d-v. în mijlocul nostru, devine insuportabilă...

Necunos. (grav) Nimic mai simplu... N'aveți decât să vă retrageți...

Director (exasperat) Cine? Noi? (către grup) Ei, nu, c'asta-i bună!... Acum am înțeles... E nebun săracul... (garderobierei) Să vină medicul teatrului...

Bancher (complectând) Ce medic? Să vină comisarul de serviciu (către Nec.) Să vedem... Aluia tot așa o să-i spui că te cheamă? Comisarul îți cere acte de identitate domnule!...

Necunos. (către garderobieră) Să nu vină nimeni... Nici doctorul, nici comisarul de serviciu... Nu e nevoie să vină nimeni... E nevoie să plece cineva...

Actorul (triumfător) Probabil d-ta!... Bine că ți-ai dat seama ..

Necunos. (calm) Probabil, eu... ca să rămâneți probabil d-v.,!.. (vrea să plece)

Actrița (oprindu-l cu vocea poruncitoare) Nu, nu... Te rog să nu pleci Don Juan... Nu vreau să pleci., Te opresc eu... (rumoare generală)

Bancher (aiurit) Cum, cum? Il oprești tu? Și pentru ce?

Actrița (hotărâtă) Pentru c'așa-mi place... In cabina mea, eu sunt stăpână... Fac ce vreau... Și dacă aveți de gând să mă plictisiți tot așa, să știți că pe voi vă dau afară, nu pe el... (emoție generală. Necunoscutul surâde diabolic în timp ce bărbatii se întrebă cu ochii și-și răspund cu umerii.

SCENA VIII.

Aceiași. – Regisorul.

Regisor (intră grăbit bătând cu bastonul în podele) In scenă, pentru actul al doilea... (dând cu ochii de actriță) Ce'nseamnă asta? Nu ți-ai schimbat nici costumul?... Ce-ai făcut până acum zăpăcito?... O să'ntârziem spectacolul din cauza ta...

Actrița (dând zor garderobierei) Gata, gata... Uite-acum... Numai decât... Cât ai clipi din ochi, nu mai mult... (intră cu gar-

derobiera după paravan, de unde continuă să vorbească fără să fie văzută. Regisorul a eșit). Don Juan, să nu pleci, te rog. M'aștepți... Nu?... Un moment numai... până'mi schimb costumul.

Bancher (invitându-l cu ură) Luați loc, vă rog, nu vă jenați...

Necunos. (rece) Mulțumesc... Nu e nevoie...

Actrița (alarmată de după paravan) Ce? Nu vrei să m'aștepți? Nu cumva ți-ai luat vorba'napoi? Parcă spuneai c'ai venit pentru mine...

Necunos. (calm) E-adevărat.... Venisem pentru Dona Sol. Adineaori însă mi-ați spus că vă chiamă altfel... nu știu cum...

Toți (în cor, scandând) Ma-ri-oa-ra Voiculescu. *)

Necunos. Mi se pare că de data asta, m'am înșelat... Nu sunteți femeea pentru care venisem... Nu sunteți femeea pe care o iubesc. Nu sunteți Dona Sol...

Actrița (cu autoritate) Dar ce-ți pasă cine sunt? Nu ți-e de-ajuns că sunt femeie? Ce vrei mai mult? Eu te'nreb cine ești?... Mi-e perfect egal... Chiar dacă n'ai fi Don Juan... Ți-am spus că-mi placi?... Imi placi... Iți spun eu să rămâi?... Trebuie să rămâi... Când ai să mă

---

*) Vezi nota dela pagina 38.

cunoști mai bine, poate n'ai să regreti că nu sunt chiar Dona Sol... Ba nu, zău... Crezi că Spaniola aia, era mai bine ca mine?..

Necunos. (insinuant) Dona Sol, n'ar fi stat o singură clipă la îndoială. Ar fi plecat cu mine imediat... (rumoare generală)

Actrița (către cei din cabină) Ei, ho!... Ce urlați așa?... Parcă n'ați mai văzut bărbați, plecând împreună cu femeii de la teatru...

Bancher (revoltat) Ce? Ești nebună? Cum ai să pleci cu un necunoscut? Un om pe care-l vezi pentru prima oară?

Actrița (încăpățânată) Foarte bine... Așa se fac cunoștințele noi... Așa face toată lumea... D-ta cum m'ai cunoscut pe mine?

Bancher (cu autoritate) D-ta însă, n'ai să faci ca toată lumea. N'ai să pleci...

Actrița (în bătae de joc) Ba dacă e-așa, iată c'am să plec... Să vedem ce-are să fie... (către Nec.) Don Juan... Auzi ce-ți spun?... Așteaptă să sfârșim spectacolul și mergem să mâncăm împreună... (exclamație generală)

Necunos. (calm) După spestacol, va fi poate prea târziu... După spectacol, Don Juan n'are să mai existe... Din el n'are

să mai rămână decât un simplu spectator deziluzionat...

Actrița (insistând) Dar bine, ce vrei să fac?... Mai avem încă două acte... Nu se poate întrerupe spectacolul din cauza mea...

Necunos. (insinuant) Și dacă-l vom continua numai noi doi, undeva, în altă parte?...

Actrița (curioasă) În altă parte?... Unde?... Eu nu joc în teatre de periferie... Să știi...

Necunos. (explicând) Dar de ce numai, decât într'un alt teatru?... Nu ți-ar surâde mai repede, un decor natural? Ceva mai apropiat de noi înșine?... Ceva fără public... fără text... fără sufleur...

Actrița (protestând) A, nu... Fii te rog rezonabil... Așteaptă să mă vezi și în celelalte acte... N'ai idee ce bine sunt!... Uite... Intreabă băeții dacă nu mă crezi pe mine...

Critic (aprobând) Admirabil...

Autor (complectând) Divină.. (se aude soneria regisorului)

Actor (enervat) Haide, haide... Lasă vorba și schimbă-ți costumul mai repede... N'auzi că s'a sunat pentru actul al doilea? (se aud în fundul scenei bătăi de picioare și strigăte: cortina, cortina)...

Director (grăbind-o) Hai Marioaro... Hai mai repede dragă... căncepe publicul să se enerveze...

Actrița (nepăsătoare) Lasă-l să se enerveze... că n'o fi publicul mai enervat ca mine... (către Necunos.) Don Juan, nu e așa că m'aștepti?... (tăcere) Nu răspunzi? (tăcere) De ce nu răspunzi?... Unde ești?... Nu cumva ai plecat?...

Bancher (cu răutate) Nu-ți fie teamă că n'a plecat... Așteaptă pe semne să-l dăm noi afară...

Actrița (furioasă) Cum? Ce-ai zis?... Să nu care cumva să se atingă cineva de el, că fac scandal... (rumoare generală)

SCENA IX.

Aceiași. — Regisorul.

Regisor (intră din nou agitându-și bastonul desperat) In scenă, pentru actul al doilea... Toată lumea pe scenă. (ese)

Director (grăbind-o) Hai Marioaro!... Hai mai repede dragă...

Actrița (de după paravan) Gata!... Iată că sunt gata și eu... (ese apoi de după paravan îmbrăcată în costum modern de stradă, cu mantou, pălărie și sacoșe în mână. La vederea necunoscutului, exclamă fericită) Uf..

Inghețasem de teamă să nu pleci!...
(stupefacție generală).

Director (aiurit) Ce'nseamnă asta?... Ce? Ai înebunit și tu?...

Actrița (foarte serioasă) După cum vedeți... M'am hotărât să plec și eu... Plec cu Don Juan... (necunoscutul se pleacă salu-tând-o cu un zâmbet semnificativ).

Bancher (desperat) Nenorocito... Ce vrei să faci? Știi tu cu cine vrei să pleci?...

Actrița (bravându-l) Asta e treaba mea... Plec cu cine-mi place!... Nu sunt liberă?... Ai vre-o pretenție asupra mea?... (îi aruncă gurmata) Ia-ți gurmata înapoi... Nu-mi trebuie...

Director (implorând-o) Bine, bine, dar spectacolul? Ce mă fac eu cu spectacolul?

Actrița (indiferentă) N'ai decât să-l schimbi... Nimic mai simplu...

Director (rugător) Marioaro... Vino-ți în fire dragă... Ce vrei să mă nenorocești?... Vrei să ma vezi falit?...

Actrița (încăpățanată) Lasă, lasă, nu mai face pe disperatul, că la mine nu se prinde... Nu e pentru prima oară când anunți un spectacol și joci altul... Pune „Cele două orfeline“ că și asta place publicului...

Director (exasperat) Imposibil... Asta e o piesă

răsuflată... O să-mi facă publicul scandal.,.

Actrița (imperturbabilă) Ei, și?... Cui nu-i place dă-i banii înapoi...

Director (implorând-o) Dar pentru numele lui Dumnezeu... Gândește-te ce faci... Marioaro dragă...

Actrița (mai hotărâtă ca ori când) Face-mi place... Asta fac... Plec cu Don Juan...

Director (încercând un ultim argument) Dar ăsta, nu e Don Juan... Cine ți-a mai băgat în cap și bazaconia asta?

Bancher (la fel) Asta e un tip dubios... Nu vezi că nu-l cunoaștem nimeni?...

Actrița (cinică) Tocmai fiindcă nu-l cunoașteți nimeni... D'aia plec cu el... Destul de când vă cunosc pe voi... Mi-ajunge... Vreau să mai cunosc și altă lume... Să mai schimb afișul cum s'ar zice...

Director (oprind-o) Dar asta nu se poate... Imposibil... Tocmai astă seară?... Gândește-te la reputația ta artistică. Gândește-te la propriul tău succes...

Bancher (complectând) Succes ca succes... Gândește-te însă la viitorul tău...

Actrița (ca iluminată) Viitorul meu?... (arată pe necunoscut) Iată-l...

Bancher (disperat) Dar cine e domnul ăsta?

- Artista** (zâmbind) Don Juan... Viitorul meu amant...
- Bancher** (furios) Cum? Un necunoscut?... Un anonim?
- Actrița** (hotărâtă) Ce-are a face?... Dacă'mi place mie?... Ce vă interesează pe voi?... E amantul meu anonim... (către Nec.) Don Juan... Sunt gata... Plecăm?... (Necunoscutul îi sărută mâna ceremonial, apoi îi dă brațul și es împreună, în timp ce consternarea generală se lasă deopotrivă peste toți cei de față).
- Toți** (după primele momente de stupeoare, când actrița și necunoscutul eșiseră din scenă).
Marioaro! Marioaro!.. Marioaro!...
(Directorul și bancherul dau fuga după ei în coridor).

SCENA X.

Aceiași, afară de Director și Bancher.

- Autorul** (flueră a pustiu primele note din „șapte găște potcovite“)
- Critic** (către Actor) O văzuși? Bine că fu-seși de față, c'altfel tot noi am fi fabricat-o și p'asta... la cafenea...
- Actorul** (acru și furios) Cabotina!... Cum a mi-rosit că e roșt de ceva reclamă... gata...

- Autor** (insinuant) Ba bine că nu!... Să vezi însă ce-are să fie mâine!... (se ia cu mâna de cap) Aoleo!.. Ce-or să mai urle ziarele!...
- Critic** (complectând) Adevărul e că așa s'au lansat toți artiștii mari. Presa, dragă măestre... presa nu scena...

SCENA XI.

Aceiași. - Directorul. - Bancherul.

- Director** (intră plouat însoțit de bancher) A plecat...
- Bancher** (la fel) Și încă cum?! Nici n'a vrut să se mai uite înapoi...
- Critic** (glumeț) I-a fost frică să n'o pată și ea ca nevasta lui Loth!...
- Bancher** (amărât) Ce ziceți d-voastră de așa plecare?
- Autorul** (entuziasmat) Admirabil subiect pentru o piesă de tentru...
- Critic** (luându-l peste picior) Ei, ași... Nu e de loc verosimil...
- Autorul** (convins) N'o fi verosimil... dar e-adevărat... Exact ca'n viață... Vezi cu ochii și parcă nu-ți vine să crezi ce vezi...
- Bancher** (trist) Și când te gândești cine? Cine?... O actriță așa de mare!...
- Director** (revoltat) Ce artistă domnule?! As-

ta-i artistă?... Femeie dragă Cahană... Femeie ca toate femeile... Parcă d-ta nu le cunoști? Le fug ochii după ce nu gândești... Cum văd pe unul, mai nu știu cum... gata... (în fundul scenei se aud bătăi din picioare și vociferări).

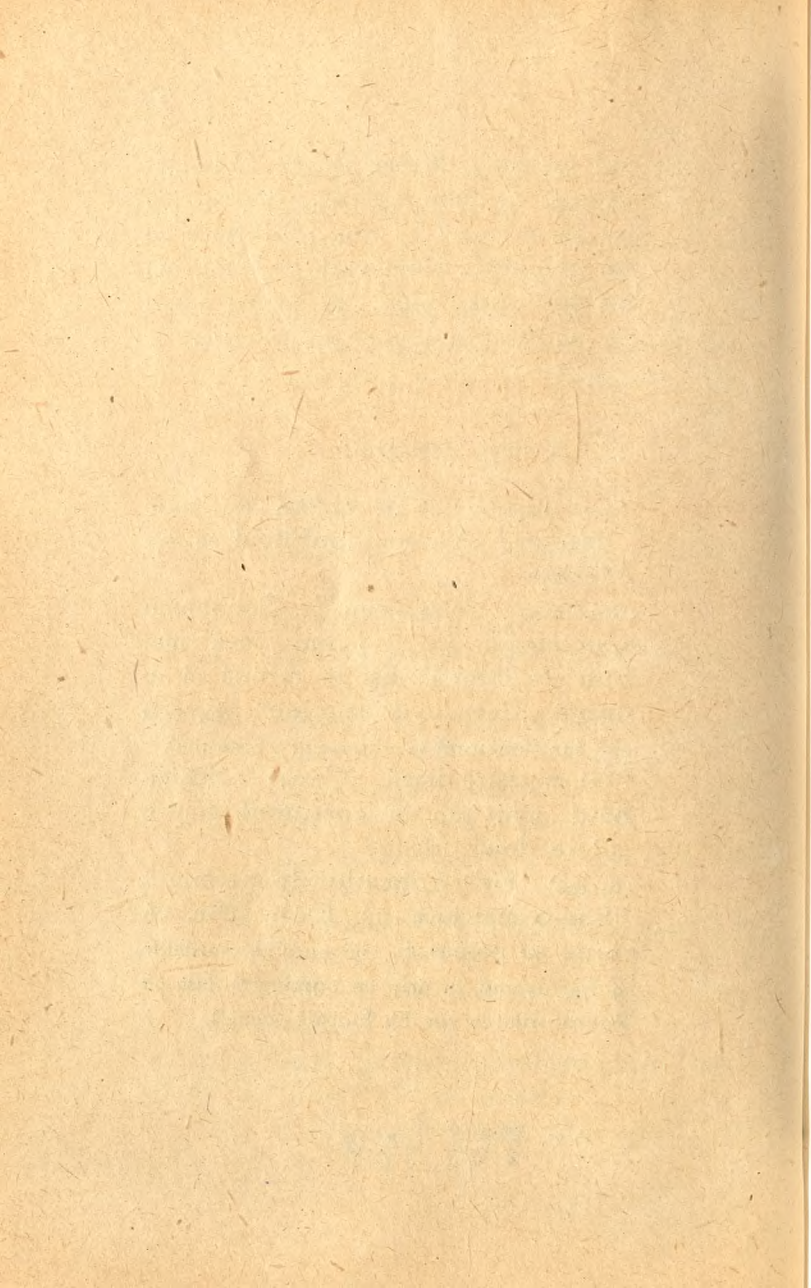
SCENA VII

Aceiași, Regisorul.

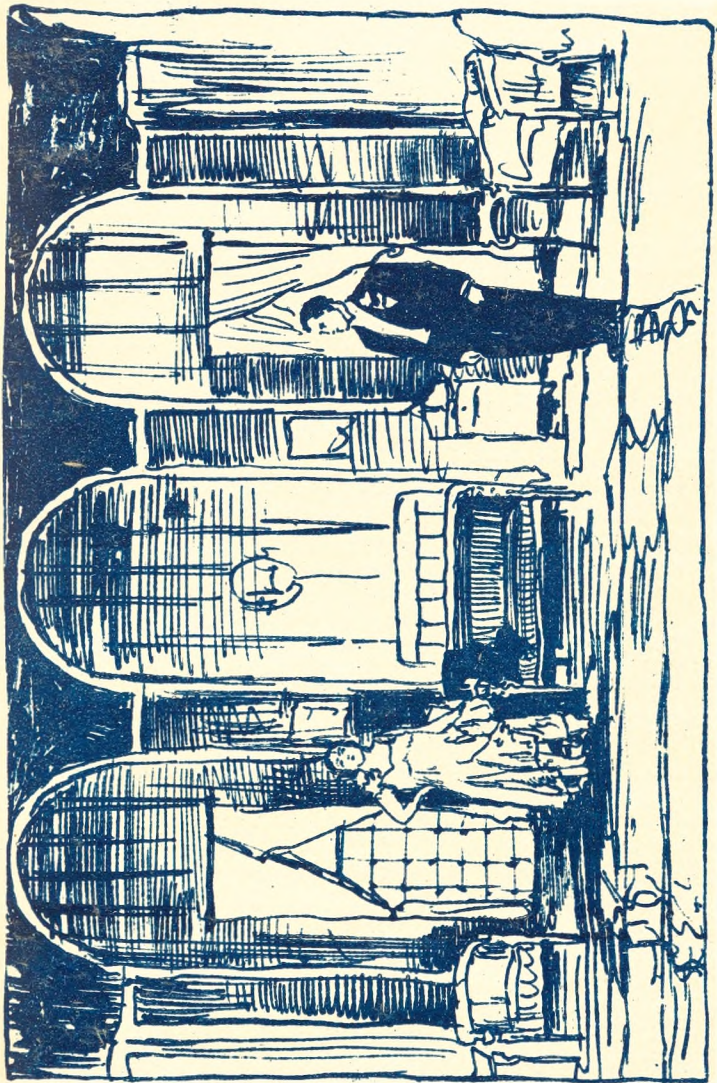
Regisor (intră disperat) Ce ne facem domnule Director? A'nceput publicul să vocifereze...

Director (deprimat) Ce să facem?... Schimbăm spectacolul. Parcă avem ceva mai bun de făcut?... Eși la rampă și anunță. „Cele două orfeline“ (regisorul ese iar directorul se adresează Actorului). Hai, maestre dragă... N'auzi?... Schimbă-ți mai repede costumul pentru „Cele două orfeline“.

Actorul (furiOS) Fir'ar a dracului de meserie!... Cine-o mai juca pe Don Juan, ca mine să pățească... (își smulge mustățile și barbișonul, în timp ce cortina se lasă pe fluerăturile ce vin din fundul scenei).

Actul II

AMANTUL ANONIM

Biblioteca Universala

ACTUL II.

Decorul reprezintă o cameră de hotel. O fereastră mare și două uși dintre care, una dă pe coridor, iar alta în odaia de baie. Un pat în dezordine. O canapea. Un fotel. O masă și scaune. Într'un părete o oglindă mare. Pe toate aceste mobile, zac împrăștiate: un mantou, o pălărie și o pereche de mănuși de damă, apoi o pelerină bărbătească, un frac, un ȕilindru, un baston și altă pereche de mănuși.

SCENA I.

Necunoscutul. – Actrița.

- Necunos.** (deocamdată singur în scenă, îmbrăcat pe jumătate numai în cămașe, cu bretele violete, își înoadă cravata în fața oglinzii, fre-donând mai întâi notele, apoi cuvintele următorului vals :) „Puisqu'il faut nous separer, o!... mon amour!... (privește spre odaia de baie în care se găsește actrița) Ce zici de cântecul ăsta?... Îți place?...
- Actrița** (din odaia de baie) Da... Pare a fi interesant... Ce cântec e ăsta?...
- Necunos.** (misterios) A!... Un cântec vechi... Nici eu nu știu cum îi zice... Pro-

babil n'a fost niciodată de actualitate... Eu însă m'am obișnuit să-l cânt aproape în fiecare zi... Imi place mai ales, începutul lui... Are ceva din gravitatea unui leit-motiv... leitmotivul fatalității... Vrei să-l mai auzi odată? (cântă) „Puisqu'il faut nous separer, O! mon amour!...” (în timp ce cântă, actrița intră în scenă lustruindu-și unghiile) Nu e așa?... E ceva obsedant... mai ales dimineța...

Actrița (nedumerită) De ce mai ales dimineța?
Necunos. (explicativ) Fiindcă de obicei, dimineța te desparti de o femeie... După ce-ai petrecut noaptea împreună, ce vrei să mai faci?...

Actrița (cu oarecare regret) Știi că lucrul ăsta mi se întâmplă pentru prima oară în viață?...

Necunos. (fără să priceapă) Ce?... S'auzi un om cântând dimineța?

Actrița (corectând) Ba să petrec o noapte întreagă cu un om, fără să știu cine este...

Necunos. (uimit) Adevărat? Curios lucru... Mie, asta mi se întâmplă aproape în fiecare noapte...

Actrița (jignită) Ești extraordinar... De aseară până acum, nu mi-ai spus decât grosolăni...

Necunos. (nedumerit) Eu? Cum se poate? De ce nu mi-ai atras atenția?

Actrița (resemnată) Fiindcă mi-am dat seama că e de prisos... Afectezi o naivitate de copil tâmpit, care în loc să mă revolte, mă înduioșează... Ba nu... zău... Ce ești tu?... Cinic sau inconștient?...

Necunos. (duios) O biată victimă a fatalității... Ți-am mai spus-o... Eu nu pot fi decât așa cum sunt...

Actrița (din ce în ce mai enervată) Dar bine, tu nu-ți dai seama că ncepi să devii insuportabil?... Și doar eu nu sunt o femeie cu toane... Sunt foarte îngăduitoare.

Necunos. (glumeț) Dar de unde?... Nu te-am văzut eu azi dimineață, când te-am deștăptat?... Erai furioasă că nu te-am lăsat să dormi până la ora douăsprezece...

Actrița (scuzându-se) Fiindcă eu așa sunt obișnuită să dorm totdeauna... Mai ales când am seara spectacol.

Necunos. (ironic) Spectacol întreg... Aseară însă n'ai jucat decât un singur act...

Actrița (plictisită) Ce are aface?... Parcă pe urmă, am stat degeaba? M'am odihnit?... N'am închis ochii toată noaptea...

Necunos. (ironic) Noroc că nopțile de vară sunt mai scurte...

Actrița (supărată) Să-ți fie rușine... N'am să-ți iert asta niciodată...

Necunos. (insinuant) Nu cumva regreti ce-ai făcut?

Actrița (remontându-se) Ba din contră... N'ai idee, pe mine, cum m'a amuzat aventura asta... Nu știu de ce, dar a fost parcă ceva, de care aveam tocmai nevoie... A căzut la timp.

Necunos. (ironic) Mai ales pentru o actriță... Admirabilă reclamă...

Actrița (protestând) Ba ca artistă, te rog să mă crezi, n'am nevoie de nici un fel de reclamă... Sunt destul de cunoscută și așa... In societate însă, e altceva... Înțelegi... Când te afișezi cu cineva trebuie să știi măcar cine este...

Necunos. (naiv) Vorbești de mine?

Actrița (firesc) Bine înțeles... Cine te cunoaște pe tine? Nu știe nimeni cine ești...

Necunos. (insinuant) Și dacă m'ar cunoaște toată lumea, care ar fi avantajul tău?...

Actrița (firesc) Dar nu e vorba de cine știe ce avantaj... E vorba de satisfacția pe care o ai că trăiești cu un om ca toți oamenii... Un om care în lipsă de altceva, are cel puțin un nume... o reputație...

Necunos. (sentențios) Două lucruri cu totul de prisos... Un amant adevărat, nu trebuie să aibă nici nume, nici reputație... Cel care își trâmbițează numele, riscă să-și compromită tocmai reputația de om ca toți oamenii... Așa e societatea noastră... Nu tolerează decât o singură reputație de amant oficial... Reputația mea...

Actrița (ironică) Ei, da... Reputația de Don Juan... De altfel, cu asta ai încercat să mă captivi și pe mine...

Necunos. (firesc) Fiindcă e singura armă, cu care se mai poate lupta azi, contra voastră... Jurămintele de dragoste de altă dată, nu mai produc nici un efect. S'au învechit ca puștile cu cremenă... Nu mai au nimeni încredere în ele...

Actrița (naivă) Crezi ?

Necunos. (firesc) Sigur... Pe voi nu vă mai interesează astăzi decât numele și reputația amantului vostru... dragostea lui pentru voi, mai mult vă plictisește decât vă încântă...

Actrița (oare cum convinsă) Și dacă ar fi așa, a cui e vina?... A voastră... Voi bărbații ne-ați învățat să fim așa... Când nu vă ceream nimic mai mult decât

să ne iubiți, vi se părea că vă ceream prea mult...

Necunos. (ironic) Prea mult... nu... Dar și'n fiecare zi, mereu... mereu... acelaș lucru...

Actrița (firesc) Tocmai... pentru asta am și renunțat... În schimb, astăzi vă cerem altceva...

Necunos. (cu dublu înțeles) Depinde de femeea care cere...

Actrița (sigură) A, nu... Astăzi toate femeile cerem la fel... Și știi de ce?... Findcă assăzi nu ne mai refuză nimeni... deși cerem poate ceva mai mult ca altă dată... Probabil însă c'așa sunt bărbații din ziua de azi... Nu mai au suflet...

Necunos. (ironic) Findcă poate numai e nevoie... Pe voi cea mai mică declarație de dragoste, vă zăpăcește numai decât...

Actrița (protestând) A, nu... Mie cel puțin, lucrul ăsta nu mi s'a întâmplat nicio dată... Nu trebuie să mă judeci numai după ce s'a petrecut aseară... Cazul tău este ceva cu totul excepțional...

Necunos. (corectând) Vrei să zici : Eu, nu cazul meu...

Actrița (continuând) Ei, da... Norocul tău a fost c'ai căzut pe un spectacol în

care era vorba tocmai de tine... Dacă n'ai fi fost cine ai spus că ești, probabil că nu ți-ași fi dat nici o atenție...

Necunos. (insitent) Da, dar și până ce-am reușit să te desbrac de rochia cea... veche... Ce paparudă!...

Actrița (firesc) Cred și eu!... Un om care se prezintă în felul acesta, dă de bănuț... Nu inspiră nici o încredere nici măcar unei paparude...

Necunos. (liric) Și cu toate astea, eu nu văd ce v'a putut face să credeți că n'ași fi om ca toți oamenii. N'am intrat pe coșul sobei... Am intrat pe ușe ca toată lumea... M'am prezentat ca orice om care poartă un nume de care nu roșește... și n'am descărcat nici un foc de revolver ca să te răpesc... Am spus numai ce aveam de spus și am așteptat... Am așteptat cam mult însă... e drept... Eu nu sunt obișnuit să aștept... Aseară însă simțeam că te iubesc cu adevărat... Nu puteam pleca. Frumusețea ta, mă țintuise pe loc... Trebuia să-ți dovedesc cu orice preț existența mea... Pentru asta am insistat, nu pentru altceva...

Actrița (insinuantă) Și-atâta tot?...

Necunos. (sigur) Exact ce trebuia să fie... Tu crezi c'a fost ceva mai mult?...

Actrița (cu șiretenie) A! nu... Dar dacă te lăsam să pleci singur... așa după cum veniseși?...

Necunos. (rece) Nimic mai simplu..., N'ași mai fi fost Don Juan... Ași fi fost și eu un bărbat ca oricare altul... Câți bărbați nu pleacă singuri dela teatru?

Actrița (cu victorie) Bine, bine... Aseară să zicem că așa a fost... Astăzi însă, cred că nu mai e nevoie să fii tot Don Juan... Mai ales față de mine.

Necunos. (protestând) A, nu... Te'nșeli... Până nu sfârșim definitiv tot ce-am început aseară, eu nu pot fi pentru tine decât acelaș om... omul pe care-l iubești.

Actrița (cedând) Ai dreptate... Ești mândru de victoria de aseară... Prea a fost ușoară... Nu?... Recunoaște că o femeie ca mine, nu se cucerește așa dintr'o dată... toată...

Necunos. (protestând) Dar asta n'a fost propriu zis o victorie... N'am de ce să fiu mândru... Tu n'ai fost o adversară a mea... Ai fost o colaboratoare... Eu nu sunt un erou... Sunt numai un colecționar maniac de eroine sentimentale... Dar vezi că, voi sunteți

aşa de multe că aproape n'am ce face cu atâtea trofee... De-aceea vă şi redau libertatea imediat...

Actriţa (ironică) Ce mărinimie!... Aseară însă, parcă vorbeai altfel... Mărturiseşte c'ai trecut şi prin momente oarecum critice...

Necunos. (concedând) Probabil din cauza prea multor bărbaţi ce se găseau de faţă... Eu detest genul masculin... Afară de mine, nu admit nici un alt bărbat. Toată viaţa nu mi-am trăit-o decât în compania unei singure femei... Femeea pe care o iubeam în momentul acela.

Actriţa (ironică) Şi în momentul când ai dat buzna în cabina mea...

Necunos. (firesc) Te iubeam pe tine... Te credeam însă singură... Nu bănuiam să am atâţi adversari.

Actriţa (şireată) N'aveai decât să te retragi... Puteai să-mi vorbeşti cu altă ocazie... De ce n'ai aşteptat măcar să se termine spectacolul?...

Necunos. (sentenţios) Nu ghiceşti?... Fiindcă era un spectacol care nu se putea termina aşa după cum începuse... Era un spectacol cu personaje fictive. Personajele adevărate, eram numai

noi. Eu și cu tine... Nu'nțelegi că a-seară Don Juan, trebuia să trăiască aievea, nu să se lase paștișat de un cabotin oarecare?

Actrița (jignită) Mersi pentru calificativ... Uiți c'aseară, tot o cabotină, eram și eu!...

Necunos. (galant) Da... Dar din clipa când ai plecat cu mine, cabotina a devenit femeie...

Actrița (insistând) Și Dona Sol, nu era tot femeie? Tu parcă veniseși anume pentru Dona Sol... nu pentru o femeie oarecare...

Necunos. (explicativ) Adevărat... Dar amanta lui Don Juan, trebuia să fie femeia pe care o vream eu, nu o actriță de care s'ar fi putut amoreza ori cine...

Actrița (nedumerită) Și pentru atâta lucru, a trebuit să faci atât scandal?...

Necunos. (explicativ) Bine înțeles... Cum m'ași fi putut apropia de tine, o actriță, eu care toată viața mea, nu cunoscusem decât femei? Dacă ți-ași fi spus că sunt un spectator oarecare, înebunit de frumusețea ta, ai fi strâmbat poate din nas... Artistelor nu le plac decât nume sonore... Trebuia dar cu orice preț, să fiu cineva. Dar cine? În clipa aceea, femeia pe care o iu-

beam eu, era Dona Sol... Ei bine !... Pe cine altul ar fi putut iubi aseară Dona Sol, decât pe Don Juan ?...

Actrița (șireată) Dar eu nu te'ntreb cine ai fost aseară... Asta o știi... Te'ntreb cine ești azi...

Necunos. (sentențios) Acelaș de-aseară... fiindcă eu nu pot fi decât acelaș totdeauna... De altfel, lucrul acesta mi l'ai dovedit chiar tu... Aseară însă când era nevoe cu adevărat să fiu cineva... Astăzi însă, ori cine-ași fi, n'are nici o importanță... Sunt amantul tău anonim... Parcă așa m'ai botezat tu singură aseară ?... Nu ?...

Actrița (amintindu-și) Adevărat !... Primul meu amant anonim... (schimbând tonul) Să știi însă că nu sunt de loc mulțumită de el... Il credeam mult mai gentil...

Necunos. (plictisit) Extraordinar ! Acelaș lucru mi-l spun toate femeile... Și cu toate acestea, nimeni dintre voi, nu-și dă osteneala să priceapă că eu nu pot fi altfel decât așa cum sunt.

Actrița (contrazicându-l) A, nu... Aseară bunăoară, ai fost cu totul altul... Și'ncă aseară, nici nu știam cine ești... Se vedea însă că trebuie să fii cineva...

Un om de lume... Un bărbat bine, care ar fi putut să placă nu importă cărei femei...

- Necunos.** (mirat) Și-azi, nu mai sunt acelaș ?
- Actrița** (supărată) Azi ? De loc... De altfel, de aseară chiar, n'ai mai fost acelaș om... (schimbând vorba) Să nu mai vorbim însă de ce-a fost... Destul că lucrul ăsta, n'are să se mai întâmple niciodată...
- Necunos.** (cinic) Nici nu mai e nevoie... Asta nu e piesă de teatru... Nu se repetă de câte ori o cere publicul... Se joacă o singură dată numai în viața unei femei., Atunci când are norocul să fie iubită de Don Juan...
- Actrița** (desgustată) Și'ncă unde ? La hotel!... Mare noroc!... Tu-ți dai seama ce-ai făcut?... Parcă-ași fi fost o femeie de stradă...
- Necunos.** (naiv) Cum?... Tu nu umbli niciodată pe stradă ?
- Actrița** (cu reproș) Ce-are aface?... Un om de lume însă, nu-și aduce amanta la hotel. Iartă-mă dar te credeam mai bine crescut...
- Necunos.** (cinic) A cui e vina?... Mi-ai spus că-acasă la tine nu se poate...
- Actrița** (firesc) Vezi bine... Eu am familie...

Ce-ar fi zis mama dacă m'ar fi văzut intrând noaptea'n odaie cu un necunoscut ?...

Necunos. (ironic) Ce era să zică ?... Te-ar fi întrebat cu cine ești... Tu i-ai fi spus cine sunt... și ei, i-ar fi părut bine de cunoștință...

Actrița (firesc) Că parcă ea ar fi știut cine e Don Juan... Femeile astea bătrâne, așa sunt... Nu admit să le intre 'n casă decât bărbații legitimi...

Necunos. (glumeț) Imposibil... Don Juan nu se 'nsoară niciodată...

Actrița (insistând) Da, dar când are o amantă așa drăguță ca mine, n'o duce la hotel..., o duce la el acasă...

Necunos. (naiv) Parcă eu n'ași fi vrut ?... Dar dacă e imposibil !... Eu n'am casă... N'am domiciliu...

Actrița (mirată) Cum se poate ?... Dar tu unde stai ?

Necunos. (firesc) Nu ți-am spus ? Pe unde se nemerește... Azi în inima ta... Mâine în inima alteia... Si așa mai departe... unde dă Dumnezeu !...

Actrița (supărată) Ești un caraghios... Cum o să mă faci să cred lucrul ăsta ? Se poate om fără domiciliu ?... Numai dacă n'ai cumva vre-un motiv să te

ascunzi de lume... (amintindu-și) Apropos!... Aseară parcă spuneai că vii nu știu de unde?...

Necunos. (ironic) Iată ce vă interesează pe voi femeile... De unde viu...

Actrița (bănuitoare) Nu cumva și asta-i tot secret?

Necunos. (cu dublu 'nțeles) Nu... Dar i-așa ușor de ghicit!... din țara mea...

Actrița (firesc) Bine!... Asta o știam, eu mai dinainte... din Spania.

Necunos. (ironic) Din Spania? De ce numai decât din Spania?

Actrița (sigură) Fiindcă Spania e patria lui Don Juan... Nu te-ai născut la Sevilla?...

Necunos. (ironic) Eu?... Nu... M'am născut aici...

Actrița (mirată) În România? (convinsă) Foarte posibil... De altfel, vorbești așa bine românește, că nici nu poți fi altceva decât român... Ești român?

Necunos. (simplu) Sunt Don Juan.

Actrița (insistând) Bine, bine... Dar tu n'ai tată... N'ai mamă?

Necunos. (firesc) Don Juan n'are familie... Te are numai pe tine...

Actrița (cedând) Mulțumesc... Ești foarte drăguț... Numai că eu înțeleg dragostea altfel... Să știi... Amanții mei trebuie

să fie oameni de familie... Să aibă domiciliu...

Necunos. (aprobând-o) Așa e... Ai dreptate... De altfel, nu e pentru prima oară când mi se reproșează lucrul acesta... Dar nu e vina mea... E vina voastră că eu nu pot avea nici familie nici domiciliu... După ce toată viața nu faceți decât s'alergați după mine, când aveți norocul să mă găsiți, în loc să mă păstrați pentru totdeauna, vă cereți scuze că v'ați înșelat... că n'am fost eu acela... E o fatalitate!... Eu nu pot fi niciodată bărbatul pe care-l căutați voi...

Actrița (supărată) De prisos orice explicații... Ori ce mi-ai spune tu, hotelul e hotel... Înțeleg un local de noapte... Ar fi fost mai preferabil.

Necunos. (scuzându-se) Regret... dar eu detest localurile de noapte... Simt că mă'năbuș unde e lume multă...

Actrița (insistând) Dar eu n'am înțeles un local popular... Un local de lux, unde vine numai lume bună...

Necunos. (firesc) Cu atât mai rău... Pe mine lumea bună mă desgustă... Nu vreau să dau ochii cu ciracii mei...

- Actrița** (mirată) Ciracii tăi?... Dar cu ce te ocupi tu, de ai și ciraci?
- Necunos.** (cinic) Cu nimic... Nimicul ăsta însă, rentează mai mult ca orice... De aceea și majoritatea bărbaților din lumea bună, nu face altceva decât să mă pastișeze...
- Actrița** (în glumă) Fugi că te lauzi...
- Necunos.** (afirmativ) De loc... Ba unii din ei, au ajuns la atâta perfecție chiar, că cele mai multe femei, au început să-i confunde cu mine...
- Actrița** (în glumă) Și tu crezi că ești singurul om pe lume în felul acesta?
- Necunos.** (convins) Bineînțeles... Eu singur... Don Juan...
- Actrița** (în bătaie de joc) Mare lucru!... Orice bărbat poate fi Don Juan...
- Necunos.** (grav) Asta o credeți voi femeile, care mă perpetuați în tot felul de indivizi... Eu nu exist însă, decât într'un singur exemplar... Ceilalți, nu sunt decât paraziții numelui meu...
- Actrița** (firesc) Dar numele unui bărbat n'are nici o importanță...
- Necunos.** (triumfător) A, a, a!... Vezi c'ai venit la vorba mea? Sigur!... Și cu atât mai mult când este Don Juan... Tu nu simți că numele meu face prea

mult sgomot? Jenează până și urechile cele mai puțin sensibile... Se pronunță așa de rar, că aproape nimeni nu mai vrea să creadă în existența celui ce-l poartă?

Actrița (în gardă) Și tu vrei să mă faci să cred că ești chiar Don Juan?

Necunos. (sigur) Adevărul este că m'ai crezut... Dacă n'ai fi fost sigură, n'ai fi venit cu mine... Ai fi rămas la teatru să-ți continui spectacolul cu celălalt Don Juan...

Actrița (cu oarecare regret) Și să crezi c'ar fi fost poate mai bine... Iată un lucru pe care regret că nu l'am făcut... Iți jur că e-așa...

Necunos. (plictisit) Eram sigur că și tu, tot așa ai să sfârșești... La fel cu celelalte...

Actrița (jignită) A, nu... Pe mine, te rog să nu mă compari cu celelalte... Nu profita de prostia pe care am făcut-o, să mă iau după primul venit...

Necunos. (jignit) Primul venit? Nu tocmai... În felul meu însă, trebuie să recunoști că sunt primul tău amant adevărat...

Actrița (înțepată) Primul meu amant adevărat? Nu ți se pare că-ți dai prea multă importanță? Așa sunt amanții adevărați?... Ca tine?... Ba nu, zău...

Măîntreb pentru ce mi-ai plăcut tu mie ?...

Necunos. (sigur) Probabil fiindcă nu știai cine sunt... De altfel, tu singură ai mărturisit-o...

Actrița (enervată) Și tu crezi că dacă nu-mi plăceai ca bărbat, nu cercetam mai întâi să aflu cine ești ?

Necunos. (sigur) Nu... Nu!... Când îți place un bărbat... s'a sfârșit... Il iubești așa cum e... Nu mai vrei să ști de nimic...

Actrița (protestând) Nu e-adevărat... Eu pe câți bărbați i-am iubit până azi, am știut pentru ce-i iubesc...

Necunos. (combătând-o) Asta înseamnă că n'ai iubit pe niciunul adevărat...

Actrița (insistând) A, nu... I-am iubit, și încă foarte mult... E-adevărat însă că nu i-am iubit pe toți la fel... I-am iubit pentru diferite motive... Pe unii, fiindcă erau bogați și-mi dau bani... Pe alții fiindcă erau drăguți și-mi făceau diferite servicii, în teatru... în presă... în societate...

Necunos. (tăinuindu-i vorba) Și pe mine ?

Actrița (interzisă) Pe tine ? Știu eu ?... Mai întâi, pe tine nu știu încă dacă te iubesc... E drept că-mi plăci... Nu zic,, Imi plăci chiar foarte mult... Dar eu

când plac pe cineva, nu înseamnă numai decât că-l și iubesc... Pentru asta, trebuie să treacă multe vreme...

Necunos. (diabolic) Nu mai e nevoie... A trecut mai mult chiar decât trebuia...

Actrița (exasperată) Ași! de unde?... De-abia e la'nceput... Nu-ți fie teamă, că eu nu mă'nșel niciodată... Poți tu să-mi cânti mult și bine... eu nu mă ambalez până nu știu cu cine am de a face...

Necunos. (misterios) Mi se pare că de data asta te-ai ambalat fără să vrei...

Actrița (enervată) Ei da... Știu eu ce vrei să spui... Fiindcă am petrecut o noapte împreună, tu crezi că mor după tine...

Necunos. (diabolic) Bine'nțele... E o fatalitate... E singura rațiune a vieții noastre. Voi nu trăiți decât să muriți după mine...

Actrița (isbucnind) Monstrule!... Pentru asta te porți așa cu mine?... Nu m'ai lăsat nici măcar să dorm... M'ai deșteptat tocmai când visam mai frumos...

Necunos. (ironic) Nu cumva te'nșeli?... Ia pipăete bine... Mi se pare că tu continui să visezi și acum... Ah!... Visele, visele... Când mă gândesc că sunt femei care toată viața lor, nu fac de cât să viseze...

Actrița (încăpățânată) Ei da... Așa e... Așa fac și eu... Visez... Visez fiindcă așa-mi place... Cine mă poate împiedica?... Dar tu știi ce visam?... Visam că-ți crescuse și ție mustăți și barbișon... Așa cum e Don Juan adevărat...

Necunos. (ironic) De ce n'ai rămas atunci cu Don Juanul vostru dela teatru?...

Actrița (cu regret) Fiindcă am fost proastă... Nu mi-am dat seama că la teatru, e mai bine ca la hotel... Acolo cel puțin, nu riști să ai neplăceri ca aici... Dacă cunoști bine textul, știi mai dinainte ce-are să se'ntâmple...

Necunos. (grav) N'ai decât să te'ntorci... Fă cum crezi că e mai bine... Mie mi-e perfect egal... N'am de gând să-ți sdrobesc cariera... Dar nici altul nu pot să fiu... ăsta sunt... (se sude bătând la ușe).

Actrița (speriată la bătaia în ușe) Psss! Bate cineva la ușe... Nu vreau să mă vadă nimeni... Nu deschide până nu trec alături... (trece în odaia de bae)

SCENA II.

Necunoscutul. - Portarul hotelului.

Portar (întră salutând ceremonios) Mă ertați că vă deranjez... Aseară însă, am scăpat

din vedere... Numele d-voastră pentru lista pasagerilor...

Necunos. (plictisit) A, da... Tot vă mai țineți de formalitățile astea stupide?...

Portar (scuzându-se) Parcă e vina noastră!... Dacă n'am avea în fiecare dimineață controlul poliției.

Necunos. (în zeflema) Ei și?... S'a găsit vre-un pasager fără nume?

Portar (sigur) Ași!... de unde... Se poate pasager fără nume?...

Necunos. (grav) Scriți atunci... Don Juan?...

Portar (holbând ochii) Don Juan?...

Necunos. (cu autoritate) Da... Don Juan... Ce? N'ați auzit încă de mine?... Nu știți ce s'a jucat aseară la teatru?... Parcă am zărit un afiș, chiar în hall-ul hotelului d-v.

Portar (convins) A, da, da... Don Juan... Cum nu?... Din reputație cine nu vă cunoaște?... (pauză) Și doamna? Soția d-v?...

Necunos. (ironic) A, nu!... Eu nu sunt însurat... Doamna este amanta mea... Dona Sol...

Portar (jenat) A!... da?... N'am știut... Scuzați vă rog...

Necunos. (calm) Nu face nimic... Scriți așa dar... Don Juan și amanta sa... Dona Sol...

Portar (scriind) Prea bine... după cum doriți... Mulțumesc... Mă ertați. (ese)

SCENA III.

Necunoscutul. – Actrița.

Actrița (intră furioasă în odăea de baie) Ce? ești nebun?... Ce'nseamnă atitudinea asta? Cum îți permiți să mă prezinți unui portar de hotel, ca amanta ta?

Necunos. (calm) Dar dacă e-așa... cum puteam spune altfel?...

Actrița (furioasă) Dar lucrul ăsta ne privește numai pe noi... Nu trebuie să-l știe toată lumea...

Necunos. (cinic) Ba dacă-așa e ordinul poliției... N'ai auzit?... Cum puteam să mint?... Vrei s'avem acum încurcături și cu autoritățile?...

Actrița (isbucnind) Canalie!...

Necunos. (calm) E-adevărat... Câte odată mi se spune și așa... Un calificativ însă pe care nu-l recunosc...

Actrița (din ce în ce mai furioasă) Și cu toate acestea, nu ești decât o canalie... Meriți să fii palmuit...

Necunos. (cinic) Numai atât?... Unele femei, m'au și omorât... Și nu odată... De mai multe ori... Și totuși... după cum vezi... Eu sunt etern...

Actrița (amenințătoare) Atât mai bine... O să ne mai întâlnim noi și altă dată...

Necunos. (grav) Altădată?... Nu cred... Imposibil...

Actrița (furioasă) A!... Va să zică ai de gând să te faci iar nevăzut... Am înțeles... Incepi să-ți dai seama de ce-ai făcut... Ai văzut cu cine ai de-aface... Ei, da!... Eu nu sunt ca d-ta o anonimă... Nu sunt o femeie de stradă să mă pun la dispoziția primului venit... Eu sunt cineva... Eu n'am avut amanți decât bărbați de seamă... Oameni cu nume și reputație... nu ca d-ta fără nici un act de identitate... Ai răbdare numai și-ai să vezi cine sunt eu... Am să-ți plătesc cu vârf și'ndesat... (își pune mantoul și pălăria. Necunoscutul o privește ciutat). Ce te uiți așa la mine?... (Necunoscutul face un pas spre ea) Te rog să nu te apropii de mine... Plec singură... Atât mi-ar mai trebui, ziua nămiază mare, să mă vadă lumea coborând scara hotelului la braț cu d-ta...

Necunos. (cinic) Eram sigur c'are să se sfârșească așa... Pe mine femeile nu mă pot iubi decât o singură noapte...

Actrița (protestând) A, nu... Pe mine, te rog să nu mă treci la carnet... Eu nu te-am iubit de loc... N'am fost amanta

d-tale... Cum poți fi amanta unui om fără nume?... Am încercat numai să-mi joc rolul cu alt partener... Atât și nimic mai mult...

Necunos. (complectând) Cu partenerul autentic...

Actrița (cu regret) Ce folos... Dacă nu mă potrivesc cu el...

Necunos. (cu milă) Ai dreptate... Voi nu puteți juca decât după text... Era fatal să mă pierzi... În schimb, ai câștigat un spectator mai mult... Să știi că am să vii să te-aplaud mai des...

Actrița (înțepată) N'am nevoie de aplausele d-tale... Am destui admiratori. Slavă Domnului... Nu duc lipsă...

Necunos. (prevenitor) N'are însă cine să te deștepte la timp...

Actrița (potolită) N'am nevoie... Eu mă deștept singură.

Necunos. (insistând) Singură, dar totdeauna prea târziu... Și-asta, numai din cauza vise-lor... Ascultă-mă pe mine... Ferește-te de vise... Visele scurtează viața... Dragostea adevărată se trăește... nu se visează...

Actrița (emoționată) Cum? D-ta vorbești de dragostea adevărată?

Necunos. (firesc) Dacă e singurul lucru de care știi să vorbesc!...

Actrița (ironică) A, da !... Uitasem că d-ta ești Don Juan.

Necunos. (sentențios) Acela care există cu adevărat... Nu acela pe care-l visați voi femeile...

Actrița (cu indiferență) Bine, bine... Am să văd eu, care din doi, e de preferat... Acum plec... (se îndreaptă spre ușe)

Necunos. (oprind-o) Un moment încă... Te rog... Fiindcă sunt sigur că n'o să ne mai întâlnim niciodată, ași vrea să știu și eu un lucru... măcar atât... Cu ce pleci din hotelul ăsta, în care ai petrecut fără îndoială, cea mai frumoasă noapte din viața d-tale?... Cu o amintire plăcută sau poate cu un regret ?

Actrița (hezitând) Să-ți spun drept... Eu, aproape am și uitat ce s'a petrecut între noi... Dacă regret însă ceva... și să crezi că regret din tot sufletul, este că n'ai fost acela pe care te-am crezut...

Necunos. (profetic) Dar tu nu'nțelegi că acela nu există ? Nu-l mai căuta degeaba, fiindcă n'ai să-l găsești niciodată...

Actrița (plină de speranțe) Nu e-adevărat... Sunt tânără încă... Am timp destul să-l caut... Nu se poate să nu-l gășesc...

Necunos. (insistând) Deșteaptă-te însă... Deșteap-

tă-te bine și după prima noapte, ai să-ți dai seama că iar te-ai înșelat.. E fatal.. In el, ai să mă regăsești tot pe mine..

Actrița (emoționată) Atât mai bine... Voi știți cel puțin pe viitor, cum trebuie să mă port cu Don Juan... (pleacă)

Necunos. (oprint-o din nou) Cum?... E-adevărat?... Pleci singură?

Actrița (mândră) După cum vezi... Plec după cum am și venit..

Necunos. (insistând) Dar tu n'ai venit singură... Ai venit cu mine...

Actrița (gravă) Nu e-adevărat... Tu nu ești nimeni... Nu există... N'ai fost decât visul meu de azi noapte. (ese)

Necunos. (rămas singur, dă din umeri plictisit, își roțește ochii prin odaie, își pune pelerina și țilindrul și fredonează) „Puisqu'il faut nous separer, o!... Mon amour!...” (sună și-și aprinde o țigare stând cu spatele spre ușe).

SCENA IV.

Necunoscutul. - Bona.

Bona (intră) Conașul a sunat?

Necunos. (fără să se întoarcă) Să-mi aducă un automobil închis...

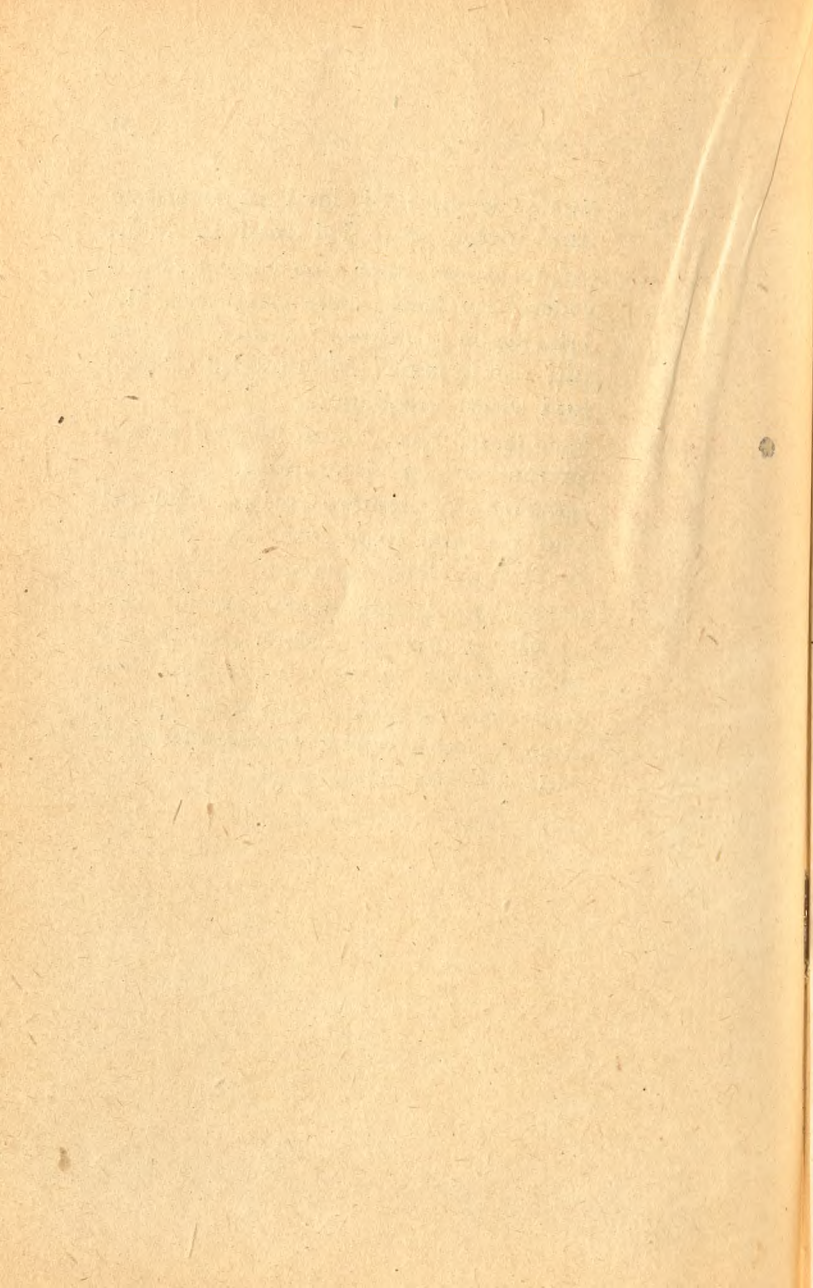

Bona (fără să se miște) Și dacă nu se găsește unul închis, poate fi și unul deschis?...

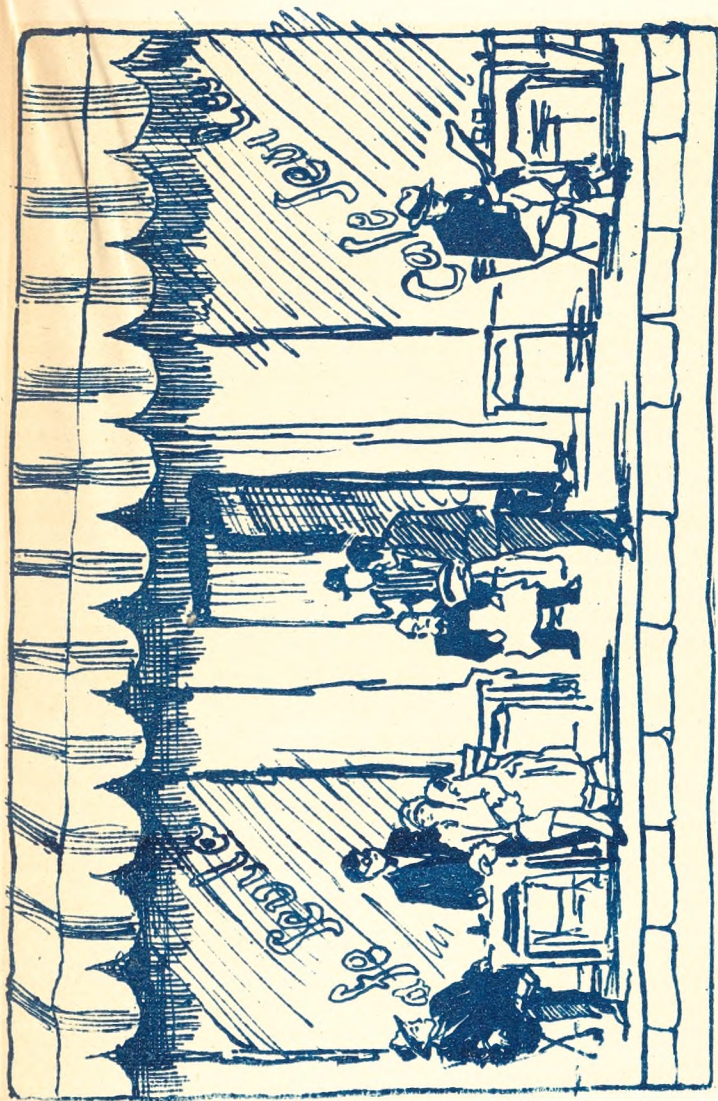
Necunos. (se'ntoarce să vadă cu cine vorbește. La vederea lui, Bona tresare emoționată. El a prins gestul și o întreabă curios) De ce te uiți așa la mine? Mă cunoști?... M'ai mai văzut vreodată?...

Bona (emoționată) Nu... Acum vă văd pentru prima oară în viața mea..

Necunos. (profetic) Ai dreptate fetițe... Așa mă văd pe mine toate femeile... O dată.. o singură dată, în toată viața lor... (pauză, apoi dă ordin bonei) Incuie ușa... cu cheia... (bona se execută, apoi) Și trage și perdelele, că prea e lumină... (Bona trage perdelele făcând obscur în odaie, în timp ce necunoscutul își scoate palerina, pălăria și cortina se lasă încet).

AMANTUL ANONIM

Actul III

ACTUL III.

Decorul reprezintă fațada unei cafenele. În fund ușa și cele două vitrine laterale. apoi trotuarul cu câte două rânduri de mese de-o parte și de-alta, și strada. De-asupra trotuarului, se lasă până în primul plan, un para-sol în dungi colorate. Pe marginea lui e scris «Cafe Sevilla».

La ridicarea cortinei, la una din mesele din stânga, Actorul în costum de stradă, soarbe leneș un mazagran, iar la altă masă pe dreapta, Clientul bătrân și cel tânăr, citească fiecare câte un ziar. În ușa cafenelei, un chelner cascadează de căldură în așteptarea clienților.

SCENA I.

Actorul.—Clientul Bătrân.—Clientul Tânăr,

Client. B. (un tip de vieux marcheur, corect îmbrăcat cu calțavete albe și monoclu, exclamă fără a ridica ochii de pe ziar) Extraordinar!... Ai auzit, mon cher, ce s'a întâmplat?...

Client. T. (un tip oarecare de funcționar) Unde Domnule? La noi?...

Client. B. (privindu-l peste ziar) D'apoi unde crezi că se mai poate petrece așa ceva?... La noi, la teatru, aseară în timpul spectacolului... Un necunoscut mascat,

a pătruns în cabina unei actrițe și-a răpit-o făcându-se nevăzut cu ea..

Client. T. (emoționat) Auzi! Auzi!... Un necunoscut mascat... Ce țară Domnule!... Ce țară!... Biata femeie... Te pomenești c'o fi omorât-o...

Client. B. (grav) Nu cred, fiindcă poliția... auzi că s'a pus în mișcare numai decât...

Client. T. (fără pic de entuziasm) Eh!... Că poliția noastră altă treabă n'are!...

Client. B. (combătându-l) A! Nu vorbi așa, mon cher... N'auzi că agenții de siguranță... au și dat de urmele lor?...

Client. T. (convins) Eh! Dacă e-așa, să știi că pun mână pe ei...

Client. B. (bănuitor) Apoi asta vreau și eu! Să vedem însă ce spune mai la vale... (continuă să citească fără să mai vorbească).

SCENA II.

Aceiași. — Actorul Tânăr.

Act. tânăr (intră prin dreapta și zărind pe Actor. se descopere de departe salutându-l sgomotos și teatral) Bună ziua maestre. (Clientul B, și cel tânăr, ridică capul și-și fac semn reciproc că știa cine sunt clienții dela masa vecină. Actorul tânăr se apropie) Singur?..

Actorul (grav și preocupat) După cum vezi... Ca de obicei... Tu nu știi cum sunt ar-

țiștii adevărați?... Ca piscurile munților... Trăesc singuri fiindcă nu prea au de cine să stea alături...

Act. tânăr (adulativ) E drept.. D-ta nu prea te potrivești cu ceilalți... (accentuând) D-ta ești o personalitate... Imi dai voce... (se așează pe scaunul liber) Băete... Un țap... (reluând vorba) Să nu te superi, dar bine-i mai înțepi și D-ta maestre...

Actorul (îngânfat) Eh!... Din când în când... Când ai de a face cu proștii... Ce să faci?...

Act. tânăr (luându-și avânt) Lasă, lasă, că cu oricine ai vorbi, D-ta la fel ești... Nu te știu eu?... Il^o repezi până și pe D-nul Director...

Actorul (grav și măgulit) Fiindcă eu îmi cunosc oamenii, mă băete... Eu îi cunosc pe toți... Eu nu sunt ca voi să cred că tot ce sboară se mănâncă... Nu trăesc cu ochii numai în cușca suflerului... Mi-i mai arunc din când în când și prin culise...

Act. tânăr (plângăreț) Apoi d-tale îți dă mâna, că dacă înveți odată un rol, tot p'ăla'l joci mereu... Dar cu noi e altfel... Vai de capul nostru... Parcă D-ta nu știi cum ne freacă Domnul Director... Ne schimbă rolurile aproape în fiecare seară...

- Actorul** (desgustat) Dacă n'are personal suficient!... Ce vrei să faci?... Asta e trupă?... Țsta e teatru?
- Act. tânăr** (misterios) Oare să fie adevărat ce s'a svonit?...
- Actorul** (șiret) Spune-mi tu mai întâi ce s'a svonit și pe urmă ți-oi spune eu dacă e adevărat...
- Act. tânăr** (confidențial) Auzi c'ar fi vorba să desfacă trupa...
- Actorul** (stăpânindu-și emoția) Mare pagubă!... Unde e norocul s'o văd și p'asta!...
- Act. tânăr** (insinuând) Intre noi fie vorba... Dar de-aseară de când a plecat Marioara, e ca și desfăcută...
- Actorul** (grav) Facă ce-o vree... Mie mi-e egal... Eu găsesc oricând, angajament nou... Propuneri, am slavă Domnului, destule... Chiar și dela Teatrul Național... Deocamdată însă, prefer să stau pe loc... Nu vreau să se spună că i-am dat lovitură măgarului... Eu sunt artist, mă băete... Sunt om de caracter... Am suflet.. Nu sunt femeie...
- Act. tânăr** (confirmând) Adevărat... Când te gândești ce lovitură i-a dat Marioara...
- Actorul** (cu dispreț) Dacă e femeie!... Tu crezi că femeia poate fi artistă?... Ași! De unde?... (demonstrând) Uite mă... Grecii,

Grecii de altă dată însă... Grecii lui Sofocle... Aia, da... Erau oameni întregi... Artiști adevărați... Aia cunoștea femeia... Nu ca noi... Grecii n'aveau actrițe... La ei rolurile de femei, le jucau tot bărbații (chelnerul a adus țapul).

Act. tânăr (mirat) Brava lor!... (ridică țapul) In sănătatea D-tale Maestre!...

Actorul (dând numai din cap) Să-ți dea D-nezeu și ție noroc... (Cad amândoi în reverie cu ochii în fundul paharelor goale).

Client. B. (ridică capul din ziar) Ei, comedia dracului... Știi că nu e chiar așa, după cum îți spusei?... Auzi, mon cher, că n'a răpit-o cu forța...

Client. T. (curios) Nu ?

Client. B. (explicativ) Nu... Au plecat amândoi de bună voie...

Client. T. (mirat) Nu mai spune...

Client. B. (plictisit) E drept c'asta n'ași fi crezut-o nici eu pentru nimic în lume... Cum se poate să fugă o femeie și încă o actriță cu un necunoscut?...

Client. T. (naiv) Ba, dacă o fi fost vre-unul tânăr...

Client. B. (ofensat) Eh! Ași?... Tânăr... Bătrân... Necunoscutu-i tot necunoscut...

Client. T. (curios) Dar artista aia, cine-o fi?...

Client. B. (firesc) Nu știu că nu-i spune numele... Ai dracului ziarști!... O menajează...

(Actorul tânăr face semn actorului, care-i răspunde cu capul că a auzit).

Client. T. (insistând) D-ta parcă spuneai că le cunoști pe toate...

Client. B. (oftând) Eh!... Le cunoașteam și eu odată... De câțva timp însă, nu mă mai duc pela teatru... Nu știu de ce, dar la piesele astea noi, începe să mi se facă somn de pe la jumătatea spectacolului (continuă să citească).

Act. tânăr (care a privit spre dreapta) Maestre!... Uite-o pe Marioara, cu Domnul Director...

Actorul (tresărind) Hm!... Am înțeles!... Ia șterge-o de aci și lasă-mă singur cu ei.

Act. tânăr (sculându-se) Băete... Plata, mai repede...

Actorul (grăbit) Du-te, du-te... Las' că plătesc eu...

Act. tânăr (încântat) Mulțumesc... Un țap... și dacă nu te superi mai iau și o țigare...

Actorul (grăbit) Bine, bine... ia și două, numai du-te., Du-te mai repede... (Actorul tânăr dispăre pe ușa cafenelei).

Client. B. (sculându-se dela masă cu ziarul în mână, își pune pălăria în cap) Nu vrei mai bine să intrăm înăuntru, c'aici e prea cald.. Bate soarele drept în ușa cafenelei...

Client. T. (sculându-se și el) Ba dacă zici d-ta... De ce nu?... Cu plăcere... (Cei doi clienți intră și ei în cafenea).

SCENA III.

Actorul.—Directorul.—Actrița.

- Director** (care apare în scenă pe dreapta, însoțit de Actrița, se adresează Actorului de departe)
O vezi?
- Actorul** (dificil) Eh! Și dacă-o văd, ce mare pricopseală?... P'asta, or c'o vezi, or că n'o vezi... vorba ăluia... Uite popa... nu e popa...
- Actrița** (care s'a apropiat de masa actorului) Ce? Ești supărat pe mine?...
- Actorul** (grațios) Eu? Supărat pe o femeie?... Iți dai prea multă importanță...
- Actrița** (amical) Că parcă d-ta n'ai scrântit-o niciodată'n viață!...
- Actorul** (grav) Ca tine?... M'a ferit Dumnezeu... Niciodată.
- Actrița** (insistând) Brava D-tale!... Dacă ai avut noroc să eși totdeauna basma curată!... Cine știe însă, cu ce fel de femei ai fi fost încurcat D-ta...
- Actorul** (prețios) Eh!... Că parcă tu nu știi cu cine's încurcat eu!... Cu arta!... Nu cu femeile... Și'ncă bine de tot... Arta însă e altceva... cu totul altceva...
- Actrița** (acră) Ei, da... Te'nțeleg... Vrei să spui că eu nu sunt artistă... N'am talent...
- Actorul** (cu oarecare concesie) Ba ceva talent, ai

și tu... dar ce folos?... Dacă nu știi ce să faci cu el... Mai bine-ți da Dumnezeu ceva minte, c'asta trebuie femeilor... minte, nu talent...

Director (intervenind) Și, D-ta crezi că eu nu i-am spus-o? I-am spus-o și 'ncă nu odată... de atâtea ori... De când o am în trupa mea, nu fac decât să-i cânt mereu la ureche... Bagă-ți mințile în cap fetiço, că arta se face pe scenă cu camarazii, nu pe la hoteluri cu haimanalele...

Actrița (înțepată) Ba pardon... Pe mine nu m'a văzut nimeni la hotel...

Director (corectând) Apoi chiar asta mai trebuia... să ne faci și breasla de răs...

Actrița (înțepată) Ba o să mă'ngrop de dragul D-voastră în magazia cu rechizite...

Director (desperat) Eh! poftim!... Aștia degeaba-i vorbești... Nu pricepe nimic... Nici când o'nveți de bine... Ea tot așa face... Ce știe ea...

Actorul (intervenind) Și'ncă ce-a făcut până acum, hai să zicem că n'a fost cine știe ce... S'o vezi însă, ce-are să mai facă de-acum înainte... Asta e pornită pe lucruri mari. Ascultă-mă pe mine.

Actrița (explodând) Dar ce-am făcut eu, de

v'ăți pus cu toții pe capul meu? Ce face toată lumea, aia am făcut și eu... Dacă e vorba să nu mai pot face nimic, mă duc mai bine la mânăstire... nu mai fac teatru... Ce-am făcut mai mult de cât face toată lumea?

Director (liniștind-o) Ba nu zău; Marioaro... Nu te supăra... dar tu-ți dai seama ce-ai făcut?... Parcă-ai fost vaca aia... (Actrița holbează ochii) Eh! Știi tu care... Aia care după ce-a fost mușă a dat cu piciorul în strachină și a vărsat tot laptele...

Actrița (filosofic) Foarte bine a făcut... Dacă-i beau alții laptele...

Director (incurcat) E, asta e!... Parcâ vaca nu mânca iarbă?

Actrița (încăpățânată) Mânca, dar vezi că iarba era gratis...

Director (plictisit) Degeaba... degeaba... că și tu tot ca vaca ai făcut... S'a dus dracului și spectacolul meu... și succesul tău... și reputația trupei... și prestigiul artei... tot, tot, tot... (actrița oftează plictisită)

Actorul (insinuant) Noroc că mai sunt și artiști d'aștia mai mărunți care stau în umbră... Nu-i prea vede soarele... E drept... Dar nici nu se topesc așa de ușor ca alții...

- Actrița** (înțepată) Eh, lasă că de prea mult soare, nu s'a topit nimeni în trupa noastră..
- Actorul** (insistent) Nu... dar nici prea bine nu le-a fost... I-a cam lovit insolația...
- Actrița** (regăsindu-și dispoziția) Ba eu, vă spun drept... mă simt foarte bine... Ce-a fost, a fost... Asta mă privește numai pe mine... În viața mea particulară, nu dau voe nimănui să se amestece.
- Actorul** (moralist) Dacă e-așa de ce nu stai acasă?... Ce cauți la teatru?...
- Actrița** (înțepată) Ce cauți și d-ta... Ca să joc... Să-mi pun în valoare aptitudinile mele artistice... Aveți nevoie de mine? Bine.. Stau... N'aveți nevoie?... Plec... și gata...
- Director** (intervenind speriat) Stai dragă... Unde vrei s'o ștergi iar, că de-abia te întorșezi...
- Actrița** (cu autoritate) D-voastră n'aveți decât să-mi faceți propunerile pe care le credeți de cuvință.
- Director** (împăciuitor) Apoi așa am și făcut... Ce alte pronuneri, mai vrei?... Nu ne-am înțeles adineaori? Revii în trupă în aceleași condiții și reluăm pe Don Juan...
- Actorul** (tresărind) Pe Don Juan?

- Director** (explicând) Pe Don Juan... Și'ncă cum?... Il reluăm în costume moderne, să creadă publicul că e altă piesă, dar tot cu subiectul ăla...
- Actorul** (insistând) Don Juan, Domnule?... Don Juan în costume moderne?...
- Director** (hotărât) Sigur... D-ta n'ai văzut cum joacă Rușii pe Hamlet? In costume moderne... Noi de ce să nu ne modernizăm?... Trebuie să profităm cât mai e timp de vâlva numelui ăsta!...
- Actorul** (protestând) A, nu... Pe mine, poți să mă'mbraci în aur de sus și până jos... degeaba... Am jurat că rolul ăsta nu-l mai joc toată viața mea... S'a sfârșit...
- Director** (desperat) Vai de mine, maestre dragă... Tocmai D-ta vorbești așa?
- Actrița** (plictisită) Eh! poftim!... Iată c'am rămas iar fără partener... Și D-voastă vă plângeți că numai eu vă fac încurcături...
- Actorul** (isbucnind) Că tu de parteneri ca mine ai nevoie?... Ție-ți arde de altele, nu de teatru... Parteneri d'ăia ocazionali... Don Juani de azi pe mâine, cu care vă compromiteți și în teatru și în societate...
- Actrița** (furioasă) Ia vă rog să mă lăsați în pace cu atâta morală. Ce-are aface

teatrul D-voastră cu cunoștințele mele personale?...

Actorul (moralist blând) Ei, vezi că nu-ți dai seama de ce vorbești?... Cum să n'aibă aface?... Are... și încă mult... mult de tot... fiindcă o femeie ca tine nu poate face teatru, dacă n'are pe cineva s'o întreție...

Actrița (jignită) Ei și?... V'am pretins eu vreodată să mă 'ntrețineți D-voastră?...

Actorul (ofensa) Ba mie, nu... că eu sunt om serios... Dar de Cahană te-ai șters pe bot... S'o știi dela mine... Cahană nu mai vrea s'audă nimic de tine...

Actrița (înțepat) Eh! că parcă numai Cahană, are bani în țara românească!... Când ai talent ca mine, ai și public... Și când ai public, nu se poate din atâți admiratori să nu se găsească unul mai bogat care să te 'ntreție...

Director (confirmând) Aici are ea dreptate... Nu se poate... Trebuie să se găsească și alți bogătași afară de Cahană... Chestia asta însă, privește direcția... Tu să nu duci nici o grije... Mă 'ngrijesc eu personal de ea...

Actorul (acru) Vedeți numai să nu cădeți iar, tot pe vreunul ca ăl de aseară... Ala cu care ai plecat dela teatru... Don

Juan, de !..... (în clipa când pronunță numele Don Juan, Necunoscutul îmbrăcat în haine de stradă se așează neobservat de nimeni, la o masă liberă pe partea dreaptă și chiamă chelnerul cu mâna comandându-i ceva la ureche).

Actrița (enervată fără să bănuiască prezența necunoscutului) Ei, și?... Ce vrei să zici?... Ce-a fost cu el?... Știi ceva?...

Actorul (cu dublu înțeles) Ba eu nu știu nimic... Bănuesc însă că ceva, ceva trebuie să fi fost... Un om ca ăsta.

Actrița (tăindu-i vorba) Ei, da... Un om de seamă... Un om superior...

Actorul (ironic) Ce om superior?... Un flueră vânt... Nu l'ai văzut?... Avea aerul că e mai actor decât mine și mai bancher decât Cahană...

Director (care și-a aruncat ochii spre dreapta și a zărit pe Necunoscut) Ia nu mai vorbiți de el, că uite-l tocmai la masa de alături... (cei trei își întorc capetele curioși și se face deodată tăcere).

SCENA IV.

Aceiași, -Necunoscutul.

Actrița (emoționată) El e?... (apoi tot timpul continuă să-l privească deși necunoscutul stă cu spatele spre masa lor)..

Actorul (ironic) Sigur... Ce?... Nu-l mai cunoști?...

Director (precaut) Ia mai bine să tăcem din gură, să nu-i vină cumva gustul să s'amestece iar în treburile noastre...

Actorul (ca omul pășit) Ba dacă e-așa, eu mai bine plec... La noi, la teatru, mai merge... Aici însă e altceva... Nu sunt dispus să mă dau în spectacol la cafenea (Vrea să se ridice dela masă).

Director (oprindu-l) Stai pe loc, bre omule... ca dacă-o fi vorba, plecăm cu toții... N'o să ne punem iar cu nebunul... (către Actrița care continuă să-l privească ostentativ) Lasă-l în pace, dragă... Nu-i mai da nici o atenție...

Actrița (fără s'asculte sfatul Directorului se adresează Necunoscutului brusc) Bonjour!... (Necunoscutul tace fără să facă vre-o mișcare) Bonjour... N'auzi?... (Necunoscutul continuă să tacă);

Actorul (care l'a privit cu deamănuntul) Nu vezi că nu-ți dă nici o atenție... Parcă nici nu v'ați cunoscut...

Director (privindu-l și el) Adevăret... Parcă n'ar fi fost ăl de-aseară..., Asta are aerul unui om foarte cum se cade...

Actrița (care începe să se enerveze, strigă din nou) Eh!... Bonjour... Don Juan... (Necu-

noscutul se întoarce ostentativ mai mult cu spatele la ea)

Director (insistent) Dă-i pace soro... Nu-l mai sgândări, că te pomenești că iar l'apucă dracii...

Actorul (intrigat) Eh! o vezi?... Și D-ta mai umblii s'o aduci iar în trupă...

Actrița (din ce în ce mai enervat) Eh! N'auzi?... Te faci că nu mă vezi?... Nu ți-e rușine să stai cu spatele la mine?... (li aruncă poșeta în cap. Necunoscutul își întoarce capul și privește peste umăr) Eh!... Acum, așa e că mă vezi?... (Necunoscutul se întoarce cu totul și privește fără să răspundă) Ce te uiți așa la mine? Nu mă mai cunoști?...

Necunos. (afectând oarecare nedumerire) Pe mine mă'ntrebați Doamnă?

Actrița (ofensiva) Pe D-ta... Bine înțeles... De ce te miri așa?

Necunos. (calm) Fiindcă probabil mă confundați cu altcineva...

Actrița (nedumerită la rândul ei) Eh! Asta-mi place?... Cu cine vrei să te confund?... D-ta doar, ești un tip unic... Nu te știi eu?... Ești Don Juan...

Necunos. (cu aerul jenat) Don Juan?... Mă ertați Doamnă, dar Don Juan nu este un nume de om...

- Actrița** (încurcată) Da?... Și de când Don Juan nu mai este nu nume de om?
- Necunos.** (misterios) Probabil de când femeile au început să-l confunde cu numele propriului lor amant...
- Actrița** (insistând) Tocmai... D-ta n'a fost până acum amantul nimănui?... N'ai fost niciodată Don Juan?
- Necunos.** (sentențios) Ertăți-mă Doamnă, dar eu n'am fost niciodată decât cel care sunt... Și după cum vedeți, eu sunt cineva... Don Juan însă, nu e nimeni... E o ficțiune... o obsesie...
- Actrița** (insistând) Și totuși, nu mai departe decât aseară... eu am cunoscut un bărbat cu numele acesta...
- Necunos.** (nedumerit) Curios lucru!... Un om cu numele ăsta, nu poate fi decât un personaj teatral... Dacă nu mă'nșel, tocmai se joacă o piesă cu numele «Don Juan» Probabil c'ați fost la teatru... sau poate i-ați citit numele pe afiș...
- Actrița** (insistând) Dar pe D-ta cum te chiamă? D-ta n'ai nume?...
- Necunos.** (derobându-se) Ba, da... Dar numele meu n'are nici o sonoritate... Nu e un nume cunoscut... E un nume comun... aproape anonim...

- Actrița** (insistând cu încăpățănare) Fiindcă așa poate vrei D-ta să fie... Vino însă te rog astăseară la teatru și-ai să vezi că nu ești tocmai anonim... Ești exact personajul principal din piesă...
- Necunos.** (protestând) Vai Doamnă... Dar după cât știu eu, Don Juan ăsta, este un tip caraghios... cu mustați și barbișon...
- Actorul Director** (tresărind) Obrasnicul!...
- Director** (liniștindu-l) Ps! Maestre dragă... Liniște absolută...
- Actrița** (insinuantă) După care însă, trebuie să știi că mor toate femeile...
- Necunos.** (indiferent) Adevărat... Mi-am dat seama și eu...
- Actrița** (cu dublu înțeles) Și nu știi de ce?
- Necunos.** (firesc) Probabil fiindcă așa e obiceiul... tradiția... o moștenire fatală transmisă din mamă 'n fică...
- Actrița** (revenind) Cu atât mai mult dacă e așa, de ce nu vrei să-mi spui cine ești?...
- Necunos.** (dificil) Fiindcă nu văd unde ne-ar putea duce plăcerea de a ne cunoaște...
- Actrița** (cu persistență) Și cu toate acestea, noi ne-am mai cunoscut odată... Gân-dește-te bine... Adu-ți aminte... Aseară chiar...

- Necunos.** (plictisit) Vai Doamnă !... Memoria mea e așa de scurtă, că-i de prisos orice efort... Dar dacă D-v, sunteți sigură, probabil că-așa trebuie să fie... Ne-am cunoscut însă în ipostasa unei alte existențe... De aceea nu ne putem recunoaște...
- Actrița** (sigură) Și dacă ți-ași dovedi că eu te recunosc?...
- Necunos.** (cinic) De prisos atunci, să vă mai spun cine sunt.
- Actrița** (revenind) Ba da, fiindcă eu nu știu decât cine ai fost aseară... Astăzi, însă, nu știu cine mai ești.
- Necunos.** (sentențios) Acelaș om Doamnă... Un om ca toți oamenii... Un necunoscut... Un anonim... Ertăți-mă, dar mie nu-mi este dat niciodată să spun cine sunt... Mă las să fiu ghicit numai de cei cari au curiozitatea să știe cine sunt...
- Actrița** (insistând) Și dacă ți-ași spune că eu te cunosc... că știu cine ești?...
- Necunos.** (ironic) Imposibil Doamnă... Eu nu exist cu adevărat decât pentru cei care nu știu încă cine sunt (se scoală și strigă chelnerul) Băete... plata...
- Actrița** (oprindu-l din nou) Cum, pleci? Așa curând?...

- Necunos.** (calm) Ca'ntotdeauna... E o fatalitate... Eu nu mă pot fixa niciodată nicăeri...
- Actrița** (insistând) Și dacă te-ași ruga eu să mai rămâi ?..-
- Necunos.** (cu oarecare milă) Ar fi pentru D-tră o deziluzie mai mult, Doamnă... V'ați da seama că v'ați înșelat pentru a doua oară. Cel care va rămâne, va fi cu totul altul decât cel care trebuie să plece (la vederea chelnerului aruncă o hârtie monedă și strigă) Oprește restul... (salută ceremonios) Sărut mâinile D-nă... (ese prin dreapta).

SCENA V.

Aceiași fără necunoscut.

- Actrița** (bătând furioasă cu pumnul în masă după plecarea necunoscutului) Dar cine poate fi tipul ăsta ?...
- Director** (care i-a ridicat și i-a adus poșeta) Adevărat dragă... Să fi jurat că nu-i tot ăla de-aseară... (către actor) L'ai văzut ?...
- Actorul** (în bătae de joc) Pe mine mă'ntrebi ?... Eu nu-l cunosc personal... Ea-l cunoaște..
- Actrița** (plictisită) Dar de unde ?.. Cum l'ați cunoscut voi, așa l'am cunoscut și eu... Cum vrei să cunoști un om pe

care-l vezi abia pentru prima oară 'n viață ?

Actorul (care a privit spre stânga) A! Uite pe Cahană...

Director (sărind depe scaun) Cahană!... (face semne Domnule Cahană... Aici... Aici suntem cu toții... (către cei doi) Vă rog să mă lăsați să vorbesc numai eu...

Actrița (se scoală plictisită) Să vă fie de bine.., că eu plec !...

Director (oprind-o) Ba să faci bine, să stai pe loc... Eu am nevoie de actrițe luxoase... D-ta joci rolurile de cochetă, nu de servitoare... (îi ia poșeta de pe masă și i-o ascunde la spate, apoi ese în întâmpinarea lui Cahană, care nu întârzie să apară în scenă prin partea stângă) Ce ? Nu credeți că suntem aici ?...

SCENA VI.

Aceiași, - Bancherul.

Bancher (dând cu ochii de actriță salută ceremonios) A, a, a!... Sărut mâna... Bine-ați venit... Ați petrecut frumos pe unde-ați fost ?...

Actrița (înțepată) Mulțumesc... Foarte frumos.. Regret chiar că m'am întors... Dar.., nu vă fie frică... Am de gând să plec iar...

- Director** (protestând) Ei, ași... De unde?... Până nu se sfârșește seria lui Don Juan, nu se mai mișcă nimeni din trupă...
- Bancher** (vesel) Ei bravo !... Dacă aveți de gând să reluați pe Don Juan, mare lovitură... Ascultați-mă pe mine... De mult nu s'a mai văzut o piesă așa frumoasă... Păcat numai că nu s'a jucat decât un singur act...
- Director** (explicând) Ce-are a face?... Acum o să se joace complet...
- Actorul** (protestând) Da... dar fără mine... Eu nu mai joc...
- Director** (intervenind) Ce? Il crezi?
- Bancher** (șiret) Eu?... Cum o să cred așa ceva?... Ași vrea să vă și eu omul care refuză să fie Don Juan... Puțin lucru e să zăpăcești toate femeile?... N'ați văzut?... Ii spui numai că ești Don Juan și gata... Nu te mai întreabă nimic...
- Actrița** (înțepată) Degeaba faci aluzie la mine, că nu e chiar așa...
- Bancher** (scuzându-se) Dar eu nu fac de loc aluzii... Aluzia este un lucru rău... Eu fac numai lucruri bune...
- Director** (intervenind) Adevărat!... Uite, vezi?... Mai sunt și alți bancheri în București... oameni tot așa de bogați ca și d-ta... Ce folos însă, dacă nu vine

nici unul la teatru?... D-ta însă ești altceva... Nu ești un simplu bancher... Ești îngerul păzitor al actrițelor de talent...

Bancher (jenat) Da, da... Pe vremuri așa am fost... Nu zic... Dar acum nu mai sunt... Asta e o meserie care nu rentează... Nu face pentru un om serios...

Director (combătându-l) Ba n'o face pentru alții... Pentru țignitul ăla care ne-a întrerupt spectacolul aseară... dar pentru d-ta face... Și'ncă cum? (la ureche) Ia dă-i numai gurmata înapoi, și-ai să vezi ce-are să fie...

Bancher (sceptic) Parcă eu n'am văzut odată ce-a fost?... Ce-o să facă ea cu gurmata? Ei nu-i trebuie ceasornic cu briliante... Li trebuie busolă...

Actrița (făcând pe supărata) Ia nu mai face pe grozavul, c'am observat eu... Parcă-ți părea rău că mi-ai dat-o. Atât ai așteptat... Cum ai pus mâna pe ea, ai și dat-o înapoi giuvaergiului...

Bancher (protestând) Ce? ești nebună? Hai cu mine la Bancă și ai să vezi unde o păstrez... In casa de bani alătura de fotografia ta...

Director (prinzând ocazia) Că bine zici... Tocmai vream să trec și eu pela bancă... Nu

e pentru cine știe ce sumă mare... Vrem să facem însă Marioarei o rochie nouă pentru Don Juan.. Știi c'o reluăm în costume moderne... A!... Da, a, a,... Costumele vechi, nu mai merg... Le cunoaște publicul dela premiera cu bucluc.

Bancher (cu dublu înțeles) Și Maestrului nu-i trebuie nimic nou pentru Don Juan ?...

Director (intervenind) Eh!... Ce să-i trebuie?... D-lui n'are nevoie de nimic... (la ureche) Ii mai preschimbi odată polița aia veche de acum trei ani și cu asta l'ai dat gata... (către actor) Nu e-așa maestre că joci? Cum să nu joace Domnule?... Rolul ăsta-i vine ca o mănășe...

Actorul (dificil) Bine, bine... Las c'om mai vorbi noi., Mai e timp... (se scoală) Băete... plată., (vine chelnerul).

Bancher (oprindu-l) Dați-mi voe... Fiindcă toată lumea e de acord, plătesc eu... Și-astă seară, dacă nu sunteți angajați nicăeri, serbăm reluarea lui Don Juan, unde vreți D-v...

Director (entuziasmat) Brava! Excelentă idee... Să invităm însă și presa (accentuând) Numai decât...

SCENA VII.

Aceiași.—Actorul tânăr.

- Act. tân.** (care până atunci urmărise scena ascuns după ușa cafenelei, intervine grăbit și sgomotos). Sigur!... Domnul Director are dreptate... Fără concursul presei nu se poate face nimic... Cădere la sigur...
- Actorul** (înțepat) Ia ascultă Domnule... Ce ești D-ta de vorbești așa? Actor sau gazetar?...
- Act. tân.** (îndrăzneț) Ce-are aface? Parcă dacă ești actor, trebuie să te pui rău cu presa?... Cine vrei să te laude?... Camarazii?... Aida, de!... Gazetarii dragă maestre... Gazetarii... D'aia îi și ținem numai în bilete de favoare... Să-i avem cum s'ar zice, la mână... Adică să ne laude totdeauna și să nu ne'njure niciodată...
- Actorul** (revoltat) Poftim... Iată mentalitatea generației de mâine...
- Director** (rectificând) Că parcă a de până azi, a fost mai brează! (către actorul tânăr) Bine frate... De ce nu mi-ai spus până acum că stai așa bine cu presa?...
- Act. tân.** (șiret) Fiindcă deocamdată n'am avut nici un interes. Pe mine prietenii n'au avut de ce să mă laude... Ce-am

jucat eu până acum?... Nimica totul... Numai roluri de servitori... Astea sunt roluri pentru mine?... Toți prietenii mei sunt revoltați... N'aveți idee... De-abia îi țin să nu izbucnească...

Director (aprobându-l) Foarte bine... Foarte bine... (îngrijorat) Și zici că ai mulți prieteni printre gazetari?

Act. tân. (obrasnic) Mulți... Foarte mulți... Eu sunt prieten cu toți gazetarii de seamă... N'am decât să le șoptesc o vorbă la ureche... și gata...

Actrița (grăbit) Vezi să ai grije și de mine... Fii gentil...

Act. tânăr (dificil) Cu plăcere... Dar de mine cine a avut grije până astăzi?...

Actrița (scuzându-se) Dar dacă nici n'am știut că existi! Nu știu nici măcar cum te cheamă. Abia acum aflu că ești actor... Ba nu zău. E adevărat! Cum se face că nu te-am remarcat încă până azi?

Act. tânăr (rușinat) Fiindcă nu m'ați văzut decât pe scenă, grimat... în figurație...

Actorul (agresiv) Doar n'oi fi vrut să te văd în Don Juan!

Director (intervenind) Ce-are aface! Așa își încep cariera toți marii actori... Nu'ți fie

teamă, că dacă nu vedeam eu că are talent, nu-l angajam...

Actrița (insistent) Și ce rol spuneai că ți-ar conveni?

Act. tânăr (codindu-se) De! Știu și eu!

Director (grăbindu-se) Haide, bre omule! spune odată, că doar aici suntem între noi.

Act. tânăr (jenat) Ar fi un rol, dar mi-e teamă să nu-l supăr pe maestrul.

Actorul (grav și desprețuitor) Pe mine? Ai cumva pretenția la vreunul din rolurile mele?

Act. tânăr (ironic) Ba chiar ale d-tale nu tocmai. Cred însă că rolul ăsta mi-ar conveni și mie... dar bineînțeles... nu chiar acum... După ce nu-l vei mai juca D-ta...

Actorul (îngrijorat) Rolul meu?... Care rol?...

Act. tânăr (sigur) Don Juan!...

Actorul (tresărind) Don Juan?... (isbucnește) A, nu! Asta pentru nimic în lume... (agresiv în fața actorului tânăr) Piei numai decât din ochii mei... Imberbule... mucosule... anonimule... (la cuvântul anonim, actrița tresare și urmărește cu ochii pe actorul tânăr care se retrage oarecum jenat. Directorul însă dela spatele actorului, îi face semn să nu plece. Actorul se adresează către grup) Văzură-ți neobrăzare... Nu sunt nici cinci minute de când mi-a cerut

să-i plătesc un țap și două țigări și acum îmi cere să-i dau și rolurile mele...

Bancher. (liniștindu-l) Nu te supăra dragă maestre, că țapul și țigările i le-am plătit tot eu...

Director (bătându-l amical cu palma pe umăr) Cât despre roluri să n'ai nici o grije. Rolurile le distribuie directorul, nu și le aleg actorii... (aparte) Adevărul este însă că de 40 de ani de când fac teatru, n'am avut niciodată un actor potrivit pentru rolul ăsta... (confidențial la urechea bancherului) Și unde mai pui că de data asta am dat și altă lovitură... și încă una mare de tot... M'am aranjat cu presa...

Bancherul (grăbit) Ai cumva nevoie și concursul meu?

Director (dificil) Deocamdată, nu cred... mulțumesc... Dar dacă va fi nevoie... (arătându-i pe actrița care vorbește cu actorul tânăr) Ți-am spus eu că asta tot pe scenă moare! Cum era să plece Domnule cu un necunoscut? (către grup) Eh! Și acum fiecare la datorie. Repede însă, că n'avem timp de pierdut... toată lumea la teatru...

- Actrița** (acără) Da... dar mie să-mi dați mai întâi gurmata... Altmintrelea nu merg...
- Director** (grăbit) S'a făcut... (către Cahana) Nu e așa că s'a făcut?... Cahana gurmata și eu o busolă... Asta e mai mult decât o gratificație... S'o știi dela mine... (după ce plătesc, ies cu toții rămânând pentru moment în scenă, numai chelnerul).

SCENA VIII.

Chelnerul. — Clientul bătrân. — Clientul tânăr!

- Client B.** (intră în scenă din cafenea, însoțit de clientul tânăr cu care continue discuția începută mai de mult și se așează la aceeași masă) Eh. Văzuși? Asta n'aș fi crezut-o pentru nimic în lume. Parcă mi-ar fi luat Dumnezeu ochii... Nici nu mai știu să citesc...
- Client T.** (nedumerit) În definitiv... Care e adevărul D-le? Că eu nu mai pricep nimic...
- Client B.** (explicând) Apoi nu-ți spusei?... N'a fost nimic... N'a fost nici un necunoscut... Chestia s'a petrecut la teatru... numai între artiști... Era darea de seamă dela premiera de aseară...
- Client T.** (mirat) Ah! Zi, așa scrie acolo?..-

Client B. (continuând să explice) Bineînțeles... Dar unde crezi că scrie... Tocmai la sfârșit... După ce face pe om să creadă că a fost adevărat... Uite așa se scrie azi... Alandala... Mă miram și eu., Care e actrița aia să se lase învărtită de un necunoscut.. Nu le cunosc eu!... (chelnerului care tot timpul a tras cu urechea)... Băete!... Ia mai adu-ne niște pahare cu apă rece (chelnerul ese ca să se întoarcă imediat cu paharele).

SCENA IX.

Aceiași, -Necunoscutul, -Doamna Eleganta.

Necunos. (intră prin dreapta ținând ușor de braț o doamnă extrem de elegantă și frumoasă, cu capul aplecat spre obrazul ei și încet, încet, pășesc spre masa din stânga unde până atunci stătuse Actrița cu ceilalți) Sunteți așa de frumoasă, că aproape nu mai văd nimic... M'ați orbit... V'ați lipit pe ochii mei ca o marcă poștală pe pe un plic fără de adresă (clientul bătrân ridică capul și privește curios).

Doamna (pe ton glumeț) Nimic mai simplu... Dați-mi adresa D-voastră și vă trimit plicul imediat... dacă vă face plăcere!...

Necunos. (liric) N'ați putea să mi-l dați D-v., personal, chiar acum!...

- Doamna** (glumeață) Chiar acum? Așa fără adresă?. Nu se poate...
- Necunos.** (mărturisind) Și dacă v'ași spune că eu n'am adresă?... Eu nu sunt de pe-aici... Sunt numai în trecere... (Bătrânul întreabă cu capul pe clientul tânăr, cine este necunoscutul. Acesta însă îi răspunde tot cu capul că nu știe).
- Doamna** (miraiă) Și plecați așa curând?
- Necunos.** (misterios) Știu eu!... Asta nu depinde de mine.
- Doamna** (curioasă) Dar de cine?
- Necunos.** (galant) N'ați ghicit?... De D-v.,! (emoție) Ce ziceți?... Să rămân?...
- Doamna** (emoționată) Dar, vedeți că eu nu vă cunosc încă... Nu știu nici măcar cine sunteți... Dacă nu mă'nșel, astăzi vă văd pentru prima oară în viața mea...
- Necunos.** (sentențios) Aveți dreptate, frumoasă Doamnă... Așa mă văd pe mine toate femeile... O singură dată în viața lor.
- Doamna** (din ce în ce mai emoționată) Ciudat lucru... Cum e posibil așa ceva?
- Necunos.** (invitând-o la o masă) Nu vreți să luați loc?... Un moment numai... ca să vă explic...
- Doamna** (hezitând) A... nu! Mi-e teamă să nu mă vadă cineva.

Necunos. (misterios) O! Nu e nici un pericol... Pe mine nu mă cunoaște nimeni... Nici chiar Dv... E ca și cum ați fi singură... Nu? Eu nu exist decât în tâmplător în imaginația Dv... în visele Dv., de toate zilele. În momentul de față, nu sunt, decât un anonim... un vecin de masă, în localul în care v'ați oprit întâmplător ca să luați o consumație... doriți o înghețată de Tutti-frutti?... Delicioasă (strigă) Băete... Două porții de «Tutti frutti» sevillane. (Ea a cedat fără să-și dea seama. Amun- doi stau acum pe câte un scaun apropiat, cu spatele spre cei doi clienți și cu fața spre public. Incet, încet, ea se abandonează în brațele lui. Clientul bătrân care i-a urmărit cu ochii, l'a întrebat pe chelner care a răspuns tot negativ, apoi curios peste măsura s'a aplecat peste scaune observându-i discret până ce la un moment dat, Necunos- cutul și Doamna elegantă se sărută. În clipa aceea figura bătrânului tresare de nedum- erire de admirație și de regret iar cortina se lasă ușor pe această scenă mută dar eleqventă.

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

18194 (B)

28

ANTICARIAT
CLUJ
Lei 28,—

Prețul: Lei 70